№ 209.
[Б]ҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 210 (6400)
ОКТЯБРИИН
24
СРЕДА
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Колхозно партийна организацинуудай хүдэлмэрие эрид һайжаруулха

Манай республика гүрэндэ [х]ураа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэһэн тухайгаа [аг]уу[е]хэ Сталин багшадаа рапорт [үгэ]бөө. Түрүү колхозууднай ерэхэ [ж]элэй тарилгада эрхим үрһэ [т]аалга дүүргэжэ байна. Малай [үб]элжэлгэдэ һайнаар бэлэдхэхэ, [ф]эрмэние эрхимээр үнгэргэхэ, адуу [м]алайнгаа тоо толгойе бүри олошоруулха, ашаг шэмыень улам [д]ээшэлүүлхэ гэһэн шухала зорилгонууд колхозуудай урда мүнөө [т]абигдана. Эдэ зорилгонуудые [ам]жалтатайгаар шиидхэлгэ партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриһөө колхозно партийна [эх]ин организациин ажал-ябуулгаһаа нилээд дулдыдаха бшуу.

Тиимэһээ ВКП(б)-гэй айкомууд колхозно партийна эхин организацинуудай хүдэлмэрие эрид һайжаруулха, хүдөө ажахые тэдэнэр[ээ]р түшэглэн хүтэлбэрилхэ зэргэтэй.

ВКП(б)-гэй обкомой IV пленум [х]адаа партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэрие улам һайжаруулха, колхозно партийна эхин организацинуудта анхаралаа [ү]зэр хандуулха гэжэ партиин айкомуудые уялгалһан байна.

Партиин обкомой пленумэй тус [ша]барие хүтэлбэри болгон ВКП(б)-гэй зарим айкомууд колхозно партийна организацинуудай [хү]дэлмэрие нилээд һайжаруулжа, тэдэнэй секретарьнуудые шэлэн дэбжүүлхэ ба хүмүүжүүлхэ [х]эрэгтэ анхаралтайгаар хандадаг [бол]оо. Жэшээлхэдэ, ВКП(б)-гэй [Бэ]йкало-Кударын, Түнхэнэй, Ка[бан]скын айкомууд колхозно партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай семинарнуудые хододоо үнгэргэдэг, тэдэниие партийна хүдэлмэриин дүй дүршэлдэ [һу]ргахын түлөө анхарал оролдолго гаргадаг байха юм. Гэбэшье, [па]ртийно-эмхидхэлэй болон партийно-политическэ хүдэлмэрие [һ]айжаруулхын түлөө ёһотоор [ор]олдодоггүй, колхозно партийна [эх]ин организацинуудта анхаралаа [та]бидаггүй айкомууд үшөө бии.

Жэшээлхэдэ, ВКП(б)-гэй Закаменай айком колхозно партийна [эх]ин организацинуудай секретарьнуудые шэлэн олохо ба хүмүү[ж]үүлхэ асуудалда хайхарамжагүйгөөр хандана. 19 колхозно партийна организацинуудай секретарьнуудай 9-иинь энэ жэлэй турша[д]а һэлгэгдэбэ. Парторганизацинуудай секретарьнуудай семинарнуудые үнгэргэхэдөө, хүдэлмэриинь дутуу дунданууудай түлөө тэдэниие зэмэлээд лэ, партийна хүдэлмэриин дүй дүршэлдэ һургадаггүй, партийно-эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэриин шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэдэггүй байха юм.

Тиимэһээ энэ аймагай олонхи колхозуудай партийна эхин организацинууд һулаар хүдэлмэрилнэ. Молотовой, Кировэй нэрэмжэтэ, «Улаан малшан» колхозуудай партийна организацинуудта партийна суглаанууд тон үсөөн болоно, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл эндэ дэлгэрүүлэгдэнэгүй. ВКП(б)-гэй айком партийна эхин организацинуудта болоһон партийна суглаануудай протоколнуудые һайнаар хаража, шэнжэлжэ [ү]дэггүй байха юм. Ворошиловой, Карл Марксын нэрэмжэтэ ба [бу]сад-зарим колхозуудай партийна организацинуудта ВКП(б)-гэй обкомой V пленумэй шиидхэбэри мүнөө болотор зүбшэн хэлсэгдээ[гүй] байна. Колхознигуудай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри [б]һулаар ябуулагдана. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ малшадта [ү]хэ ёһотой «Бурят-Монголой үнэн» газетые гурбан һарын туршада өөрынгөө стол соо хаажа байгаа.

Энэ жэлэй эхеэр үнгэргэгдэһэн аймагай 11-дэхи партийна конференци дээрэ хэлэгдэһэн коммунистнуудай шүүмжэлхы ажаглалтанууд мүнөө болотор айкомой бюро дээрэ табигдаагүй, мүн тус конференциин шиидхэбэришье зарим партийна организацинуудта зүбшэн хэлсэгдээдүй байха юм.

«Боевик», «Коминтерн», «1-е Мая» колхозуудта хүдөө-ажахын Уставые бүдүүлигээр эбдэһэн баримтанууд үзэгдэнэ. Теэд тус колхозуудай партийна организацинууд хүдөө ажахын Уставые сахихын түлөө юушье хэнэгүй.

Мүнөө Закаменай аймаг адуу малдаа гүйсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл үшөө бэлдээгүй, малажал хүгжөөлгын жэлэй түсэб дүүргээдүй, малай үбэлэй байрануудые барилга ба заһабарилга һулаар эрхилжэ байна.

Эдэ ба бусад дутагдалнууд юун дээрэһээ үзэгдэнэб гэхэдэ, ВКП(б)-гэй айком хадаа партийно-эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри үшөө һулаар табинхай, колхозуудай парторганизацинуудай хүдэлмэрие һайжаруулхын, тэдэнэй секретарьнуудые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлхын түлөө анхарал оролдолго багаар гаргана.

ВКП(б)-гэй айкомууд хадаа партиин, советскэ правительствын табиһан ажахын болон политическэ шухала зорилгонуудые шиидхэлгэдэ хүдөөгэй коммунистнуудай эдэбхи үүргые улам дээшэлүүлхэ, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй үндэһэ һуури дээрэ колхозно партийна эхин организацинуудай хүдэлмэрие эрид һайжаруулха зэргэтэй. Колхозно парторганизацинуудай секретарьнуудые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа саг үргэлжэ хандуулха шухала. Партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай семинарнуудые хододоо үнгэргэжэ, тэндэ партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ, парторганизациин секретарьнуудые партийна хүтэлбэрилхы хүдэлмэриин дүй дүршэлдэ үдэр бүхэндэ һургаха хэрэгтэй.

Хүдэлмэриингөө түсэб табихадань, партийна суглаа бэлэдхэхэдэнь, ажахынгаа шиидхэхы һалбаринуудта коммунистнуудые зүбөөр хубаарилан табиха, агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха, социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэнь партийна эхин организацинуудай секретарьнуудта саг үргэлжэ туһалха шухала.

Коммунистнуудай марксистско-ленинскэ һуралсал, колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха хэрэг партийна организаци бүхэнэй тон анхаралда байха зэргэтэй.

ВКП(б)-гэй айкомуудай хүдэлмэрилэгшэд колхозно партийна эхин организацинуудта хододоо ошожо, партийно-эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэриин ямараар табигдаһаниие шалгажа байха, дутагдалнуудыень саг дары усадхаха уялгатай.

Колхозно партийна эхин организацинуудые саг үргэлжэ хүтэлбэрилхэ, тэдэнэй хүдэлмэрие улам һайжаруулха гээшэ ВКП(б)-гэй айкомуудай уялга мүн.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Агуухэ Октябриин хүндэлэлдэ

Ороной промышленна предприятинуудай коллективүүд агуухэ Октябриин 34 жэлэй ойн хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсажа, ажалай шэнэ амжалтанууд тухай элидхэнэ.

Челябинска металлургическа заводой доменно цехын коллектив агрегадуудые ба механизмуудые һайнаар ашаглахын түлөө тэмсэнэ. Хүдэлмэришэд бүхы түхеэрэлгые социалистическэ бүрин бүтэн байлгаха гэһэн уялга абаба. Цехын коллектив заһабарилгын гаргаша хороожо, һара соо 42 мянга гаран түхэриг алмаба.

Ленинградска телефонно заводой коллектив «Сталинградгидростройн» захяа дүүргэжэ, оптическа сигнализациин 5 коммутатор эльгээбэ.

Орджоникидзын нэрэмжэтэ **Харьковска** тракторна заводойхид бүтээн гаргадаг машинануудай заһабаригүйгөөр хүдэлмэрилхэ болзорые утадхахын түлөө мүрысэнэ. Конструкторнууд технологуудтай хамтадаа хүдэлмэрилжэ, бронзово втулкануудые булад втулкануудаар һэлгэбэ, роликово подшипнигуудай орондо шариково подшипнигуудые хэрэглэнэ. Зарим детальнуудые ашаглаха болзор ута болгоһоной ашаар, заһабарилгын хүдэлмэриин гаргашанууд багадхагдаа.

Нютаг бүриин һонинууд

◆ Омско областиин Ульяновска районой Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз хүдөө ажахын жэлэй дүнгүүдые уридшалан гаргаба. Колхозой ниитэ олзо доход миллионһоо үлүү түхэригтэ хүрэһэн ба тэрээн сооһоо 800 мянган түхэригынь малажалһаа оруулагдаһан байна.

◆ Украинын колхозууд энэ жэлэй түрүүшын долоон һарын туршада племенной мал худалдан абалгада 28,5 миллион түхэриг гаргашалаа. Энэнь үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 12 миллион түхэригөөр үлүү ехэ болоно.

◆ РСФСР-эй хүнгэн промышленностиин Министерствын предприятинуудай дэргэдэхи фабрично-заводской һургуулинууд энэ жэлэй эхинһээ хойшо текстильнэ, оёдолой, трикотажна, гуталай ба бусад фабрикануудта 5200-һаа дээшэ мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдые эльгээгээ.

◆ Эстонско ССР-һээ ерэһэн уранзохёолшодтой уулзалга Ригадэ, Латвиин уранзохёолшодой союзда болобо. Айлшад хадаа Ригын түрүү предприятинуудаар, республикын колхозуудаар ябаха байна.

И. В. Сталинай Зохёолнуудай арбан нэгэдэхи том эстон хэлэн дээрэ хаблэгдэбэ

ТАЛЛИН. (ТАСС). Эстонско ССР-эй гүрэнэй издательство И. В. Сталинай Зохёолнуудай арбан нэгэдэхи том эстон хэлэн дээрэ оршуулан гаргаба.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи Маркс—Энгельс — Ленинэй институдай эстонско филиал ород хэлэнһээ оршуулга хэбэ.

Шэнэ сөөрэмүүд ба уһанай хаалтанууд

СССР-эй европейскэ хубиин модото талын ба талын районуудай байгаалие шэнэдхэн хубилгаха тухай парти ба правительствын түүхэтэ тогтоолой толилогдоһонһоо хойшо үнгэрһэн гурбан жэл соо колхозууд олон сөөрэмүүд ба уһанай хаалтануудые бариба. Тэдэ сөөрэмүүд ба уһанай хаалтанууд хонхор газарта, гол мүрэнэй эхиндэ, ганга жалгын үзүүртэ бии болгогдоо. Украинада, Башкирска АССР-тэ, Саратовска, Ростовско, Чкаловска ба бусад областьнуудта шэнэ олон сөөрэмүүд ба уһанай хаалтанууд баригдаба. Тэдэнэй уһанай талмайнь 60 мянган гектарһаа үлүүлнэ, гиихэдэ уһаниинь миллиард кубометр шахуу байна.

Центрально-хара хүрьһэтэ зонодо сөөрэмүүдэй ниитэ талмай 4 дахин, уһа багтаамжань 10 дахин ехэ болоо. Чкаловска областиин Бусановска, Соль—Илецкэ, Краснохолмско, Ак-Булакска районуудай уһагүй бэлшээринүүдтэ олон сөөрэм баригдаа. Урдань малаа уһалхын тула, эдэ бэлшээринүүдһээ 15—20 километр туужа абаашадаг байгаа.

Талын олон районуудтахи сөөрэмүүд шэниисын, сахарна свеклын, ногоонуудай, огородно культурануудай тарилга уһална. СССР-эй хүдөө ажахын Министерствын уһанай ажахын Главна Управлениин мэдээнүүдэй ёһоор, һүүлэй жэлнүүдтэ эдэ районуудай колхозуудта, гол түлэб центрально-хара хүрьһэтэ областьнуудта 130 мянга шахуу гектар ниитэ талмайтай уһалалгын бага системэнүүд байгуулагдаа.

Талын ба модото талын районуудай совхозууд гурбан жэл соо мянга шахуу сөөрэмүүд ба уһанай хаалтануудые бариба.

Орловско областиин Хомутовска совхоз гидроэлектростанцитай ехэ хаалта бариба. «Ростовсовхозводстрой» гэжэ Ростовско трест мүнөө жэлдэ уһанай томо 22 хаалта бариба. Тамбовско областиин Ленинэй нэрэмжэтэ, Воронежско областиин «Тойда» гэжэ совхозуудта, Краснодарска хизаарай Бородинска совхоздо ба бусад газарнуудта уһанай томо хаалтануудые бариха хүдэлмэри дүүрэжэ байна.

(ТАСС).

Рязанска область. Оронои алдарта трактористка, Сталинска шангай лауреат Д. М. Гармашын хүтэлбэрилдэг Рыбновскэ МТС 1949 онһоо хойшо электротракторнуудаар газар хахална, тарилга хэнэ, ургаса хуряана. МТС-эй механизаторнууд тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэбые Рыбновскэ районой бүхы 25 колхозуудта үлүүлэн дүүргээ. Тэдэнэр хэдэн мянган гектар газар нэмэжэ элдүүрлэхэ уялга абаа. МТС бүхы хүдэлмэринүүдые агротехническэ эрхим болзорто дүүргэнэ. Энэ намар тус станци үшөө 20 электротрактор подстанцинуудтайгаар абаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Д. М. Гармаш, ахалагша механик А. Н. Щелкунов гэгшэд ерэһэн тракторнуудые хаража байна. **ТАСС-эй фотохронико.**

Колхозно малшадай амжалтанууд

КУРСК. (ТАСС). Глушковска районой колхозууд ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ. Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель бүхы түрэлэй малаар түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ, ехэхэн амжалтануудые туйлаба.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо сабшалан һайжаруулагдаа, тэрэшэлэн искусственна бэлшээринүүд байгуулагдаа.

Түрүү колхозой малшад үбэлдэ һайнаар бэлэдхээ, фермэнүүдынь дулаалагдаа, мал тэжээхэ 11.330 центнер үбһэн бэлэдхэгдээ, 13 мянга гаран центнер свеклын силос дарагдажа байна. Тэжээлэй корнеплодууд ба хартаабха ехээр бэлэдхэгдээ.

Район соо малай 32 байра баригдаа.

БОБРУЙСК. (ТАСС). Слуцка районой колхозууд ашаг шэмэтэ бүхы түрэлэй мал ба шубуу үсхэбэрилхэ гурбан жэлэй түсэбые область соогоо түрүүлэн болзорһоо урид дүүргээ. Мүнөө колхоз бүхэндэ малажалай 4—4 фермэ бии. Дайнай урда тээ байһантай сасуулхада, колхозуудта эбэртэ бодо малай тоо нэгэ хахад дахин, гахайн ба хонидой тоо хоёр дахинһаа үлүүгээр, шубуун — 9 дахин олошороо. Дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ тэжээлэй культуранууд ба корнеплодуудые тариха талмайнууд гурба дахин ехэ болоо, олон жэлэй ногоо тарилга долоо дахин ехэ болоо.

Нютаг бүриин һонинууд

◆ Мордовиин олонхи колхозууд ашаанай автомашинануудтай юм. Автомобильна паркнь жэлһээ жэлдэ үргэдэнэ. Гансахан энэ жэлдэ республикын колхозууд ашаанай 400 шахуу автомашинануудые худалдан абаа.

◆ Белорусска оперо ба баледэй ехэ театр Дзержинскиин «Номгон Дон» гэжэ оперо табилгаар үбэлэйнгөө сезониие Минскдэ нээбэ. Театрын репертуарта хориһоо дээшэ спектакльнууд ороно. «Зол жаргал тухай дуун» ба «Полесьеын басаган» гэжэ белорусска оперонууд сезон соо табигдахаар хараалагдана.

◆ Малшадые хангахын тула Дагестанай үбэлэй бэлшээринүүд дээрэ уншалгын 36 байшангууд нээгдэнхэй. Дагестанай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай управлени тэдэ байшангуудта политическэ, хүдөө ажахын ба уранһайханай номуудтай библиотечкэнүүдые эльгээгээ.

◆ Яганска лесозаводой (Удмуртска АССР) хүдэлмэришэд Сталинградска гидроэлектростанциин барилгашадта 27 вагон хюрөөдэмэл материал эльгээбэ.

ШАХТЁРНУУДАЙ ЭРШЭТЭ АЖАЛ

Галуута-Нуурай 2-дохи ба 5-дахи шахтанууд жэлэй эхинһээ хойшо түсэбөө һараһаа һарада, дүүргэдэггүй, хамагһаа хойно гээгдэжэ ябадаг һэн. Тэрээнһээнь боложо, Галуута-Нуурай рудоуправлениин коллектив хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэжэ шадаагүй, орондоо олон тонно нүүрһэ дутуу үгэһэн байгаа.

Энэ гээгдэлһээ гаража, нүүрһэ малтаха түсэбөө дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүргэдэг болохын тула управлениин партийна организаци эмхидхэлэй ба агитационно-ниитын ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа эхилһэн байгаа. Дутагдалнуудые дары усадхахын тула бүхы мэргэжэлэй хүдэлмэришэдэй, горно мастернуудай, участогуудай начальнигуудай үйлэдбэриин зүблөөнүүд үнгэргэгдэһэн, тэдэнтэй хөөрэлдөөн хэгдэһэн байна. Тиигэжэ ажалай бүтээсын тон бага байһанай шалтагаанууд элирүүлэгдэһэн, дутуунуудаа хайшан гэжэ дары усадхаха, түсэбөө дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүргэдэг болохо хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаһан байгаа. Горно мастернууд болон шахтёрнууд үнэтэ дурадхалнуудые олоор оруулаа һэн.

Тиин июлиин эхинһээ хойшо шахтёрнууд нүүрһэ малтаха үдэр бүриин графигуудые дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүргэдэг боложо захалаа. Энээнэй эсэстэ рудоуправлени III кварталайнгаа түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэһээ гадна, республикын промышленна ба транспортна предприятинуудта түсэбһөө гадуур хэдэн мянган тонно нүүрһэ үгэһэн байна.

Рудоуправлениин шахтёрнууд эб найрамдалай вахтада жагсаад, жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэн, шэнэ амжалтануудые туйлажа байна.

Октябриин 10 хоногто шахтёрнууд нэгэ эшелон нүүрһэ түсэбһөө гадуур үгэбэ. Мүрысөөндэ № 5 участок (участогай начальник залуу инженер нүхэр П. Солодков) түрүүлнэ. Нүхэр Солодков өөрынгөө участогые халаанай графигта оруулһан, хүдэлмэришэдэй ажалай дүнгүүдые үдэр бүри шалгадаг болоһон, механизмуудай дүүрэн хүсөөр ажаллаха ябадал туйлаһан байна. Мүн заһабарилгын халаанай хүдэлмэришэд һайнаар ажаллана. Энэ участогта хүдэлмэрилдэг поселково Соведэй депутат навалоотбойщик нүхэр А. Унтанов, залуу шахтёрнууд нүхэд Селецкий, Г. Бурлаков, И. Лямышев, И. Фомин, В. Бурлаков, машинист Никинов ба бусад үдэрэйнгөө нормые 120—180 процент дүүргэдэг болоо. Тэрэшэлэн коммунист нүхэр Ефимовэй бригада амжалтатайгаар хүдэлмэрилнэ. Тус бригада октябриин 10 хоногой туршада нормоһоо гадуур 205 тонно нүүрһэ малтаһан байна.

Хахад жэлэй түсэбые холо дүүргээгүй № 5 шахта (начальнигынь БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Т. Рыбак) гээгдэлһээ гараад, 3-дахи квартал соо ехэ амжалта туйлаа.

Коммунист П. Сорокопудовай участок сентябрь һарын туршада 27 цикл хэхын орондо 28 цикл хэһэн байна. Нүхэр Сорокопудов участогай начальнигаар байгша онсой август һараһаа хойшо хүдэлмэрилнэ. Энэ участогта нүхэр Сорокопудовай ерэхэһээ урда хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсэ тон бага байһан юм. Ажалай жаяг заршам һула, механизмуудынь гүйсэд хүдэлмэрилдэггүй, нүүрһэ малталгын цикл эбдэгдэдэг байгаа. Нүхэр Сорокопудов шахтёрнуудай жаяг заршам һайжаруулжа, шахтын хүдэлмэридэхи дутуу, дунданууудые усадхаха талаар эрид хэмжээ абаһан байгаа. Шахтёрнуудай дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхэжэ, тэрээнэй дүнгүүдые хододоо шалгадаг болоо. Ушар иимэһээ шахтёрнууд үйлэдбэриингөө нормые дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүргэдэг болоһон байна. Жэшээлхэдэ, комсомольско-залуушуулай бригада (бригадир нүхэр Михайлов) сентябрь һарынгаа түсэб дүүргээд, түсэбһөө гадуур хэдэн зуун тонно нүүрһэ малтаһан байна. Навалоотбойщик комсомолец нүхэр Закаренко, залуу шахтёрнууд нүхэд Васильев, Архипов, Метелькин ба бусад үдэрэйнгөө нормые 200 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Хахад жэлэй туршада ёһоор носоогүй электрическэ табан хошууе мүнөө үдэшэ бүри яларжа, шахтёрнуудые омогорхуулна. Энэ табан хошууе шахтёрнуудай үдэрэйнгөө даалгабари дүүргэхэдэнь носоогдодог юм. Мүнөө шахтёрнууд, Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

И. Петров.

Агитаторнууд-түмэрзамшад

ВЛКСМ-эй Бабушкинска горкомой ба түмэрзамай Мысовско дистанциин партийна организациин [хэ]лээр тэндэхи агитаторнууд [ба]й обходчигуудай гэрнүүдээр, [ст]анциин хүдэлмэришэдэй байрануудаар ябажа, агитаци хэдэг [бол]оо. Тэдэнэр 50 гаран хөөрэлдөөн үнгэргөө. «Бүхы дэлхэйн [ар]адшад эб найрамдалай түлөө [тэм]сэнэ», «Социалистическэ мүрысөөн тухай», «Поездүүдай аюулгүйгөөр ябахын түлөө түмэрзамшад бүхэнэй тэмсэхэ зорилго» гэһэн ба бусад лекцинүүд уншагдаа.

Түмэрзамай амбулаториин врач нүхэр Касовец замшадай дунда медицинскэ темэтэй 11 хөөрэлдөө үнгэргөө. Лекцинүүд ба хөөрэлдөөнүүдые 600 шахуу хүн шагнаба. Ябалгада хабаадагшад «дайшалхы хуудаһануудые» гаргаһан байна.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Малшадай дунда политическэ хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха

«Улаан Оронго» гэжэ хүдөө ажахын артель хадаа Иволгын аймагай эгээл томо колхозуудай нэгэниинь юм. Тус колхоз энэ жэлдэ баян ургаса хуряажа абаа. Гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргээд, мүнөө договорой ёһоор МТС-тэй тоосожо, мүн үрһэнэй фонд хаажа байна.

Эдэ амжалтанууд хадаа колхозниигуудай дунда партийно-политическэ хүдэлмэриие зарим тэды һайжаруулһанай аша үрэ мүн.

Энэ колхозой партийна организаци болбол таряа хуряалгын үшөө эхилээдүйдэ таряанажалай шиидхэхы участогууд дээрэ коммунистнуудаа хубаарилан табиһан байха юм. 29 коммунистнуудайнь 20-ниинь таряанажал дээрэ ба малай фермэнүүдтэ хүдэлмэрилнэ. Таряанажалай бригаданууд дээрэ эмхидхэгдэһэн партийна группанууд болбол социалистическэ мүрысөөе бодотоор хүтэлбэрилөө. Коммунистнууд өөһэдөө ажалай түрүүшүүл байхаһаа гадна, колхозниигуудай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг, мүрысөө эмхидхэдэг юм.

Таряа хуряалгын үедэ тус колхозой партийна организаци политическэ хүдэлмэриие полевой станууд дээрэ ябуулдаг байгаа. Мүнөө 15 коммунистнууд ба комсомолецууд агитационно хүдэлмэри ябуулна. Тэдэнэр таряанажалай бригадануудта, тогууд дээрэ хүдэлмэрилдэг колхозниигуудай дунда газетэ уншана, хөөрэлдөө хэнэ, «дайшалхы хуудаһануудые» гаргана.

Агитационно-ниитын хүдэлмэри таряанажалай № 3 бригадада илангаяа һайнаар табигданхай. Тус бригадын бригадир коммунист Бальжинимаев газетэ уншажа үгэдэг, хөөрэлдөө хэдэг юм. Һүүлэй үедэ тэрэ хадаа Советскэ Союзай гадаадын ба дотоодын байдал тухай, коммунизмын агуу ехэ барилганууд тухай, эб найрамдал хамгаалгын Советскэ Комитедэй мэдээсэл тухай колхозниигуудта хөөрэжэ үгөө. Социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд эндэ 10 хоног дотор нэгэ удаа гаргагдаад, показателиин доскада бэшэгдэдэг юм. Социалистическэ мүрысөөндэ илажа гараһанайнь түлөө тус бригадада колхозой правлениин ба парторганизациин дамжуулгын Улаан туг үгтэһэн байна.

Таряанажалай бригаданууд дээрэ хүдэлмэрилжэ ябаһан агитаторнуудай хүдэлмэриие партийна организаци хадаа саг үргэлжэ хүтэлбэрилжэ байдаг, тэдэнэртэ зохихо туһаламжа үзүүлдэг, агитаторнуудай хүдэлмэриин тоосоо шагнадаг байха юм. Гэбэшье, малшадай дунда оло ниитэполитическэ хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ тус партийна организаци анхаралаа багаар хандуулна. Малай фермэнүүд, илангаяа холын гүүртэнүүд болон отаранууд дээрэ хүдэлмэрилжэ ябаһан колхозниигуудай дунда политическэ хүдэлмэри мартагдашанхай гэхэдэ болохо байна. Малшадай дунда агитаторнууд ямаршье хүдэлмэри ябуулнагүй. Жэшээлхэдэ, агитаторнууд Банзаров, Будаева гэгшэд малшадай дунда энэ жэлэй туршада нэгэшье удаа хөөрэлдөө хээгүй байха юм.

Республика дотор хонич ажал хүгжөөхэ тухай ВКП(б)-гэй обкомой ба республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоол тухайда хонишодой дунда хөөрэлдөөн хэгдээгүй, хонидой тоо толгойе олошоруулха ба ашаг үгэлгыень дээшэлүүлхэ талаар хонишодой зорилгонь тэдэндэ ойлгуулагдаагүй байна.

Партийна организациин секретариин орлогшо нүхэр Халзанов, партийна бюрогой гэшүүд холын гүүртэнүүдэй малшадта тон үсөөн ошодог, тэдэнэй дунда хөөрэлдөө хэдэггүй, газетэ тэдэндэ уншадаггүй байха юм. Үнгэрхэдөө ойро шадар байһаншье гүүртэнүүд ба отаранууд республиканска газетэнүүдые ехэ хожомдожо абадаг. Иимэ дээрэһээ тус колхоз малажал хүгжөөхэ талаар горьтойхон дутагдалнуудтай байха юм. Малажал хүгжөөхэ жэлэй түсэб үшөө дүүргэгдээгүй. Адуу малдаа үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэб миин 35 процент дүүргэгдэнхэй. Малай байрануудые заһабарилга унжагайруулагдана. Эшэгэ хурьгадай ухэхэ ушарнууд үзэгдэнэ.

Малшадай дунда политическэ хүдэлмэри ябуулхаяа мартажа болохогүй гэжэ тус колхозой партийна организациин бюро ойлгохо ёһотой.

Н. Дубровина.

Колхозниигуудай эрилтые ханганагүй

Кяхтын аймагай Усть-Киранай сомоной «Большевик» колхозой малшадай дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Малшадай дунда элидхэл, лекци ба хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдөөгүй байһаар 3 һара болоо.

Тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд (түрүүлэгшэнь нүхэр Эрдынеев, парторганизациинь секретарь нүхэр Гумпылов) малшадай культурна эрилтэдэ, ажабайдалда зохихо анхарал табинагүй. Партийна организаци агитаторнуудайнгаа хүдэлмэридэ анхарал тон багаар хандуулна, агитаторнуудай семинаршье үнгэргэнэгүй. Тиимэһээ малай фермэнүүдтэ табигдаһан агитаторнуудынь агитационно ямаршье хүдэлмэри хэнэгүй. Ангар гэжэ газартахи һүнэй-товарна фермын дэргэдэ улаан булан бии гэжэ тоологдодог юм. Теэд, эндэнь ямаршье түхеэрэлгэгүй, плакат, газетэ, журнал, уранһайханай ном, шатар, даам гэхэ мэтын юумэнүүд байхагүй.

Усть-Киранай уншалгын байшангые даагша нүхэр Арсентьева малай фермэнүүдээр хаа яа үзэгдэдэгшье һаа, малшадай дунда ябуулагдаха культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие эмхидхэдэггүй байха юм. Мүн тус сомоной колхозуудые хангадаг зооветпунктын мэргэжэлтэд малшадай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри огто ябуулнагүй.

ВКП(б)-гэй ба ВЛКСМ-эй айкомуудай лекторнүүд тус колхозой малшадай дунда ород хэлэн дээрэ лекци хаа яа уншадаг юм. Малшад түрэлхи бурят-монгол хэлэн дээрээ лекци элидхэлнүүдые шагнахые ехэтэ хүсэдэг. Теэд, ВКП(б)-гэй ба ВЛКСМ-эй айкомууд малшадай энэ эрилтые ханганагүй. Мүн малшадта кино оройдоо харуулагданагүй.

Колхозниигуудта нүүдэл кино 2—3 һара боложо ерэдэг юм. Теэд, колхозой правлениин хайхарамжагүй дээрэһээ колхозой центртэхи колхозниигуудта кино харуулаад лэ, малай фермэнүүдтэ абаашагдадаггүй байха юм.

Тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд малшадай дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һайжаруулха хэрэгтэ зохихо анхарал хандуулха зэргэтэй.

В. Жигжитов.

Хүдөөгэй партийна үдэшын һургуули

ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй айкомой дэргэдэ партийна үдэшын һургуули эмхитэйгээр хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Октябриин 15-да тэндэ түрүүшын заняти үнгэргэгдөө «ВКП(б)-гэй түүхэ—бодото дээрэ бэелүүлэгдэжэ байгаа марксизм-ленинизм мүн» гэһэн темээр ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Миронов лекци уншаа. Тус лекциие һурагшад ехэ һонирхолтойгоор шагнаба.

И. Шолохов.

„Агитаторай блокнодой“ ээлжээтэ номер

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой пропаганда ба агитациин таһагай «Агитаторай блокнодой» ээлжээтэ, 19-дэхи номер ород ба бурят-монгол хэлэнүүд дээрэ хэблэгдэжэ гараба. Тус номерто «Атомна зэбсэг тушаа «Правда» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюу» толилогдоо.

Мүн энэ номерто «Агуу ехэ Октябрьска социалистическэ революциин 34-дэхи жэлэй ой» гэһэн материал элидхэлшэдтэ зорюулагдан хэблэгдээ.

— ЯРУУНЫН АЙМАГТА —

РАДИОТОЙ БОЛОБО

Кондинска сельсоведэй «Коминтерн» колхоздо 100 ватт хүсэтэй радиоузел баригдаад, ашаглалгада оруулагдаба. Тэндэхи долоонжэлэй һургуулида, сельсоведтэ ба колхозниигуудай гэрнүүдтэ (хамта 100 точко) радио дуугардаг болобо.

ДУХОВОЙ ОРКЕСТРЫН КРУЖОК

Аймагай пионернүүдэй байшангай дэргэдэ духовой оркестрын инструментнүүдээр наадажа һуралгын кружок эмхидхэгдээд, хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Тус кружогто Сосново-Озерскын дунда һургуулиин 20 гаран һурагшад, аймагай центрын уранһайханай самодеятельностиин коллективэй 10 гаран гэшүүд һуралсана.

ТЕХНИГҮҮД-ОСЕМЕНАТОРНУУДАЙ СЕМИНАР

Аймагай колхозно һургуулиин дэргэдэ колхозуудай технигүүд-осеменаторнуудай 10 үдэрэй семинар үнгэргэгдэбэ. Семинарта хабаадагшад «1951—1955 онуудай туршада республикын колхозуудта хони олоор үсхэбэрилхэ ба нооһо ехээр бэлэдхэхэ хэмжээнүүд тухай» республикын Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй обкомой тогтоол тухай лекци шагнаба, хонидые искусственнаар ороондо оруулха мэргэжэлээ дээшэлүүлбэ.

АГИТБРИГАДА

Аймагай культурын байшангай агитбригада Сосново-Озерскын, Комсомольско, Эгэтын ба Үльдиргын сомонуудай 11 колхозуудай полевой станууд дээгүүр ябаһанаа һаяхан бусаба. Тэдэнэр нэгэ акттай пьесэнүүдые харуулхаһаа гадна, ород ба бурят-монгол дуунуудые дуулаһан, шүлэг уншаһан, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн байна.

Ц. Дандаров.

Үбэлдэ бэлэн болобо

Вагонуудта техническэ харалга хэдэг Мысовая пунктын механическа мастерскойн коллектив үбэлдэ һайнаар бэлэдхэбэ. Цехүүдэйнь газаагуурхи сэбэрлэгдэһэн, станогуудынь, механизмуудынь ба инструментнүүдынь сүм заһабарилагдаһан байна.

Кольцезаплавочна цехынхид бабит хайлуулха ба подшипнигуудай корпус халааха шэнэ конструкциин пеэшэн хэһэн байна. Слесарна, электро-гагнууриин, инструментальна цехүүд дулаалагдаа.

Д. Обухов.

СССР-эй революциин музей соо

Энэ музей 1923 ондо байгуулагдаһан юм. XIX зуун жэлэй һүүлшын арбан жэлһээ эхилээд, 1918 он хүрэтэрхи үеын событинуудые эли тодоор харуулһан түүхэтэ документнүүд, гайхамшагта зохёолнууд, уранһайханай картинанууд, фотографинууд музейн 10 залые эзэлнэ. Удаадахи 10 зал соонь агуу ехэ Сталинда бүхы дэлхэйн ажалшадай эльгээһэн бэлэгүүд табигданхай.

Музейн түрүүшын залай экспонадууд хадаа 1905 оной революциин урда тээхи үе харуулна. Эндэ В. И. Ленинэй «Юу хэхэб?», «Алхам урагшаа, хоёр алхам гэдэргээ», «Арадай ханинар» гэжэ юун бэ, тэдэнэр социал-демократуудта эсэргүүсэн хайшан гээд дайлалданаб?» гэһэн гайхамшагта зохёолнууд табигданхай. 1902 оной март һарада хэблэгдэн гараһан, «Юу хэхэб?» гэжэ зохёол соогоо В. И. Ленин болбол экономистнуудые үй бута сохиһон байна. «Алхам урагшаа, хоёр алхам гэдэргээ» гэжэ В. И. Ленинэй зохёол хадаа меньшевигүүдтэ эрид шанга сохилто үгэжэ, большевистскэ партиин эмхидхэлэйнь үндэһэ һууринууд болоһон байна.

Олонтоото диаграммanууд, фотографинууд, картинанууд хадаа Росси дотор капитализмын хүгжэлтэ тухай, мүн капитализмын үедэ хүдэлмэришэд ба таряашадые зэрлиг хатуугаар мүлжэдэг байһан тухай, тэрэшэлэн стачкануудай ургалта тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэнэ.

Ленинскэ «Искра» ба сталинска «Брдзола» газетэнүүд хүнүүдэй анхаралые татана. 1900 оной декабрьда хилын саана хэблэгдэжэ эхилһэн «Искра» газетэ хадаа Российска социал-демократическа единэ партиие бии болгохо хэрэгтэ туйлай ехэ үүргэ дүүргэһэн байха юм. «Брдзола» газетэ хадаа ленинско-искровскэ идеянүүдые тунхаглан нэбтэрүүлэгшэ дүлэтэ пропагандист байһан юм.

1904—1905 онуудай үетэй холбоотой экспонадууд музейн хоёрдохи зал соо харуулагданхай. 1905 оной январиин 9, партиин III съезд, январиин 9-нэй һүүлээр хүдэлмэришэдэй хүдэлөөнэй ургалта, Москвада болоһон декабрьска зэбсэгтэ восстани гэхэ мэтын түүхэтэ событинууд эндэ тодорхойлогдоно. Тэрэшэлэн уранзураашадай картинанууд бии. Маковский болбол 1905 оной январиин 9-нэй событиие тодоор зураглаһан байна. РСДРП-гэй III съезд дээрэ Владимир Ильичын үгэ хэлэжэ байһые Лаптевай зураг харуулна. Мүн Улаан Преснийн дружиннигуудай зэбсэгүүд эндэ бии. Москвагай энэ райондо илангаяа үсэд шанга восстани болоһониинь мэдээжэ. Улаан Пресни хадаа восстанида бодоһон московско хүдэлмэришэдэй гол хэрэмынь байһан юм. Эрхим һайнаар бэлэдхэгдэһэн дружиннигууд эндэ олон байгаа.

1912 ондо болоһон Пражска партийна конференци тухай, Росси дотор революционно хүдэлөөнэй ургалта тухай, дэлхэйн империалистическэ нэгэдэхи дайн тухай, февральска буржуазно-демократическа революци тухай материалнууд удаадахи залнууд соонь харуулагданхай. «1905 оной «генеральна репетицигүйгөөр» 1917 оной Октябрьска революциин илалта туйлагдахагүй байгаа» гэһэн Ленинэй үгэнүүд тодо һонороор бэшэгдэнхэй. Пражска партийна конференциин материалнууд ехэ һуури эзэлнэ. «Пражска конференциин делегадуудай дунда В. И. Ленин байна» гэһэн уранзурааша Перельманай картина бии. «Манай партиин түүхэдэ энэ конференци туйлай ехэ удхашанартай байгаа. Юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа большевигүүдэй ба меньшевигүүдэй хоорондо хилэ хадхажа, бүхы орон доторхи большевистскэ организацинуудые единэ большевистскэ парти болгон нэгэдүүлһэн байна» гэжэ энэ конференцидэ сэгнэлтэ үгэһэн нүхэр Сталинай үгэнүүд эндэ элеэр бэшээтэй.

1912—1914 онуудтахи революционно хүдэлөөнэй дэбжэлтэдэ зорюулагдаһан тусхайта экспонадууд бии. «Ленскэ буудалга» гэһэн уранзурааша Мураловай картина хүнүүдэй анхаралые татана.

Дэлхэйн нэгэдэхи дайнай эхиие ба тэрээндэ бэлэдхэлые гүнзэгыгөөр харуулһан экспонадууд олон. Мүн дэлхэйн түрүүшын дайнай жэлнүүдтэ большевигүүдэй партиин ябуулһан хүдэлмэри элеэр тодорхойлогдонхой. «Сталин Туруханска сүлэлгэдэ байна» гэһэн Мураловай зураг, «Ородой сэрэгүүд австро-венгерскэ траншейнүүд уруу орожо ябана» гэһэн Родимовай зураг бии.

Агуу ехэ Октябрьска социалистическэ революциие бэлэдхэһэн ба үнгэргэһэн тухай экспонадууд хэдэн залнуудые эзэлнэ. «Петроградта Ленинэй ерэлгэ» гэһэн Серовой зураг хүнэй ойндо мартагдашагүйгөөр хадагдана. Тэрэшэлэн буржуазна революциһаа социалистическэ революцида дамжан орохо революционно замые партида ба пролетариадта заажа үгэһэн Ленинэй гайхамшагта Апрельскэ тезисүүд тодорхойлогдоно.

1917 оной апрелиин 24-дэ большевигүүдэй VII (Апрельскэ) конференци нээгдэһэн байгаа. Тус конференци болбол дайнай ба революциин тон шухала асуудалнууд тушаа партиин хараа шугамые тодорхойлжо үгэһэн байна. Конференци дээрэ Владимир Ильич Ленин элидхэл хэһэн юм. «РСДРП-гэй Апрельскэ конференци дээрэ Ленин үгэ хэлэжэ байна» гэһэн Бучкинай зураг эндэ харуулагданхай.

1917 оной июлиин 26-да партиин VI съезд нээгдэһэн байгаа. Энэ съезд болбол зэбсэгтэ восстани хэхые, социалистическэ революци хэхые партида хараалһан байна. Энэ үедэ Ленин Разлив станциин тэндэхи балгаан соо байһан юм. Съездын бүхы хүдэлмэриие нүхэр Сталин ударидажа ябуулһан байна. РСДРП-гэй VI съезд дээрэ нүхэр Сталинай үгэ хэлэжэ байһые уранзурааша Любимов харуулна.

Музейн экспонадуудые хараа байхада, эдэ түүхэтэ событинууд хүнэй ойндо мартагдашагүй бүхөөр хадагдана. Манай Эхэ ороной ажалшадые дарлалтаһаа сүлөөлхын түлөө агуу ехэ вождьнор Ленин ба Сталинай хүтэлбэри доро хүдэлмэришэн ангиин ябуулһан героическа тэмсэлынь эндэ элеэр харуулагданхай.

В. Ананьин.

Шофёрнуудай мүрысөөн

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи автомобильна транспортын Управлениин гурбадахи конторын шофернууд Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, ноябриин 7 болотор дүүргэхэ уялга абаһан юм.

«ЗИС—155» автобусай шофер нүхэр М. Гаськов жэлэй түсэбые 9 һарын туршада 106,7 процент дүүргэбэ. Тэрэ хадаа IV кварталай түсэбые декабриин 5 болотор 250 процент дүүргэхэ, автобусаа капитальна заһабаригүйгөөр 250.000 километр ябуулха уялга абаа. Мүн «ГАЗ—03—30» автобусай шофер нүхэр Г. Жуйков жэлэйнгээ түсэб 7 һарын туршада 102,4 процент дүүргэө. Автобусаа капитальна заһабаригүйгөөр 100 мянган километр ябуулха уялга тэрэ абанхай. Мүнөө нүхэр Жуйков автобусаа капитальна заһабаригүйгөөр 75 мянган километр ябуулаад байна.

Тиихэдэ «Победа» гэжэ хүнгэн таксин шофер В. Заслов 9 һара соо жэлэйнгээ түсэб 111,3 процент дүүргэө. Нүхэр Заслов IV кварталай түсэбые 150 процент дүүргэхэ, машинаа заһабаригүйгөөр 110 мянган километртэ ябуулха уялга абаба. Машинань мүнөө 64 мянган километртэ ябаад байна.

А. Серкин.

Колхозниигуудай ажалта үдэртэ аванс зүбөөр үгэхэ

Хүдөө ажахын артелиин Уставай ёһоор, колхозой гэшүүдтэ хубаагдаха мүнгэн ба продукт имагтал колхозник бүхэнэй олоһон ажалта үдэрэй хэмжээгээр хубаагдаха байна. Энэ хадаа эрхэбэшэ дүүргэгдэхэ хуули мүн. Колхозой олзо доход жэлэй тоосоогоор хубаахадаашье, колхозниигуудта аванс үгэхэдөөшье, энэ хуулиие нарин нигтаар сахиха ёһотой.

«Хүдөө ажахын артелиин Уставые колхозуудта эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй 1946 оной сентябриин 19-нэй тогтоолые дүүргэлтэ болгон, республикын колхозуудта колхозниигуудтай тоосоо гуримшуулха талаар зарим тэды хүдэлмэри хэгдээ.

Гэхэтэй хамта, республикын зарим колхозуудта колхозник бүхэнэй олоһон ажалта үдэрые хараадаа абангүйгөөр мүнгэн доход ба эдеэ хоолой продуктнуудые хубаажа, олзо доход хубааха болон аванс үгэхэ талаар хүдөө ажахын артелиин Устав мүнөө хүрэтэр эбдэгдэдэг байна. Тэрэнэй эсэстэ зарим колхозниигууд ажалта үдэртөө үлүү ехэ мүнгэ ба таряа абаһан, мүн колхозуудшье колхозниигуудтаа ехэ үритэй болоһон байна. Жэшээнь, Мухаршэбэрэй аймагай колхозууд колхозниигуудтаа 7,9 мянган центнер таряа, Түнхэнэй аймагай колхозууд 6,3 мянган центнер, Бичурын аймагай колхозууд 10,2 мянган центнер таряа үритэй байха юм. Тиихэдэ Хэжэнгын аймагай колхозниигууд 2,5 мянган центнер таряа, Иволгын аймагай колхозниигууд — 2,5 мянган центнер, Ториин аймагай колхозниигууд — 2,2 мянган центнер таряа колхозуудтаа үритэй байна.

Мүнгэн доход хубаалгаар мүн лэ иимэ байдал үзэгдэнэ. Жэшээнь, Мухаршэбэрэй аймагай колхозууд 1 миллион үлүүтэй түхэриг мүнгэ колхозниигуудтаа үритэй. Тиихэдэ мүн лэ энэ аймагай колхозниигуудай нүгөөдэ хубинь колхозуудтаа 3,2 миллион үлүүтэй түхэриг мүнгэ үритэй байха юм.

Колхозниигуудта аванс үгэлгын иимэ буруу практика хадаа продуктнууд болон мүнгэн зөөрһ үрихэ ябадалда хүргэнэ. Тиигэжэ үнэн сэхээр ажалладаг колхозниигууд олоһон олзо доходоо хүсэд абадаггүй байна. Энэ хадаа колхоздо ажалай жаяг заршамые эбдэлгын нэгэн гол шалтагаан болодог байна.

Ториин, Зэдын, Хэжэнгын болон бусад аймагуудай колхозуудта колхозниигуудай олоһон ажалта үдэрые хараадаа абажа, ведомостиин ёһоор олзо доход хубаахын орондо тиигэнгүйгөөр, колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй бэшэлгээр үгэхэ ябадал олон үзэгдэнэ. Жэшээнь, Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 1951 оной турша соо колхозниигуудай олоһон ажалта үдэрые хараадаа абангүйгөөр, түрүүлэгшын бэшэлгээр 7930 килограмм таряан, мүн энэ аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо—8844, Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо — 461 килограмм таряан ба 140 килограмм мяхан колхозниигуудта хубаагдаһан байгаа.

Ажалта үдэрэй тогтоогдоһон минимум олоогүй аад, эдеэ хоолой үлүү ехэ продуктнуудые абаһан колхозниигууд олон. Жэшээнь, Ториин аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой зургаан колхозниигууд ажалта үдэрэй минимум олоогүй аад, ажалта үдэртөө аяар 3 мянга үлүүтэй түхэриг мүнгэ абаһан байха юм.

Ториин аймагай «Улаан-Бургалтай» колхоз зарим колхозниигуудтаа нилээд ехэ мүнгэ урьһаар үгөөд, тэрээнээ удаан саг соо бусаажа абаагүй байха юм. Жэшээлхэдэ, колхозой правлениин түрүүлэгшые орлогшо Баинов колхоздоо 1905 түхэриг мүнгэ, колхозой бухгалтер Будаев 1398 түхэриг, колхозой шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ Бадмаев 1500 түхэриг мүнгэ үритэй байна.

Колхозниигуудай олоһон ажалта үдэрые хараадаа абангүйгөөр, колхозой правлениин түрүүлэгшын бэшэлгээр мүнгэ ба продуктнуудые хубаалга хадаа ниитын ажахыда, мүн үнэн сэхэ колхозниигуудай интересүүдтэ ехэ хохидол ушаруулна. Зарим колхозуудай правленинүүд колхозниигуудайнгаа жэлэй эхинһээ хойшо олоһон ажалта үдэрые хараадаа абангүйгөөр, ажалта үдэрэй гансахан һарын гү, али арбан хоногой дүнгөөр аванс үгэжэ, хүдөө ажахын артелиин Уставые эбдэдэг байха юм.

Колхозниигуудай ажалта үдэртэ аванс үгэлгын хэмжээн хадаа бүхы артелиин ба тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй ажахын ажал-ябуулгын показательнууд болохо зэргэтэй. Гэхэтэй хамта, колхозниигуудай ажалта үдэртэ аванс үгэлгые жэлэй эсэстэ олзо доходой хубаагдаха хэмжээе хараадаа абангүйгөөр бэелүүлжэ болохогүй. Колхозниигуудта аванс үгэхэдөө бригада бүхэнэй хуряаһан ургасые, мүн жэлэй эсэстэ колхозойнгоо эдеэ хоолой хэды шэнээн продуктнуудые хубаажа шадаха байһыень, хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлһэнэй түлөө түрүү колхозниигуудта үгтэхэ нэмэлтэ түлбэри... хараадаа абажа бэелүүлхэ ёһотой.

Мүнөө жэлдэ колхозниигууд... мүнгэ ба эдеэ хоолой продуктнууд... һаа ороһон олзо доход хуба... хадаа нёдондоноойнгоо алдуунуу... дые яабашье дабтажа болохогүй. Энэ гэһээр колхозник бүхэнэй ажалта үдэрэй книжкэнүүдые ... нюурайнь счёдуудые нарин ни... таар шалгажа үзэхэ хэрэгтэй. Тиихэдээ колхозой ба колхозни... гой хэды шэнээн үритэй бай... ниие тодорхойлжо, тэрээниие бу... сааха хэмжээнүүдые дары аба... шухала. Тэрээнтэй хамта, ажалта үдэрэй гаргашалгые тодорхойл... ба шалгаха ёһотой. Имагтал эдэ бүхы хүдэлмэринүүдые бэелүүлээд байхада колхозниигуудай ажалта үдэртэ мүнгэн доход ба эдеэ хоолой продуктнууд зүбөөр хубаагдаха байна.

Энэ талаар колхозуудай шалгалтын комиссинууд тон ехэ ха... рюусалгатай байна. Тэдэнэр бо... бол колхозниигуудтайгаа артелиин... гээ хэрзэргэ зүбөөр тоосожо бай... һаниие наринаар шалгаха, ажалта үдэр буруугаар бэшэһэн ба бу... сад алдуу дутуунуудые элирүүл... хэ, усадхаха зорилготой. Хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хадаа колхозуудай колхозниигуудтайгаа тоо... соо хэхэ үедэнь бодото туһала... жа үгэхэ үүргэтэй. Эдэ бүгэдэ... даа 1951 ондо мүнгэн доход ... эдеэ хоолой продуктнуудые зүбөө... хубаалгадань, колхозниигууд... ажалай бүтээсые улам саашаа дээшэлүүлгэдэнь колхозуудта ту... һалха байна.

Л. Врублевская, БМАССР-... хүдөө ажахын Министерствын эмхидхэлэй-колхозно таһаг... начальн...

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ БЭЛЭДХЭЛЫЕ ТҮРГЭНӨӨР ДҮҮРГЭЕ!

☆ ☆

Һайн бэлэдхэлтэйгээр угтана

Яруувын аймагай «Улаан Яруу» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыдыпов) малай үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлэдхээ. Энэ колхоз түрүүшын жэлдэ 600 хонинои, 60 гахайн ба 250 шубуунай байха типовой байрануудые барижа, ашаглалгада үгөө. Гадна, 2205 толгой малай байха 13 байра заһабарилжа дүүргэһэн байха юм. Малай фермэнүүд ба гүүртэнүүдэй малшадай байха гэрнүүд капитальнаар заһагдажа дүүргэгдэһэн байна. Тиихэдэ хэдэн гүүртэнүүдтэ банинууд баригданхай.

Энэ жэлэй эхинһээ хойшо 20 хүнһөө бүридэһэн барилгын бригада (бригадирынь нүхэр Сангажапов) хүдэлмэрилнэ. Дархашуул Даши Цыренжапов, Гындэн Цыбиков, Цыбикжап Бунеев, 70 наһатай үбгэн Цыбен Санданов гэгшэд байрануудые барихa ба заһабарилха даалгабаряа 150 процент дүүргэв. Дархашуул Бадма Гомбоев, Цынгэ Раднаев, Доржи Бадмаев болон бусад мүн лэ һайнаар хүдэлмэрилжэ, үдэр бүриингөө нормо 120 процент дүүргэнэ.

Барилгын бригада мүн электростанци, сушилка болон бусад барилгануудые бодхоогоо. Дархашуулай нэгэ звено малай байрануудые бэлэдхэлгэдэнь малшадта туһална. Тэдэнэр байрануудай үүдэ сонхыень заһадаг, сонхонуудыень шэллэдэг, доторхиень сэбэрлэлсэдэг байна. Үбэлжэлгэдэ бэлэн болоһон байранууд дезинфекцилэгдээ.

Тус колхоз нилээд ехэ тэжээл бэлэдхээ. Тэрэнээ гамтайгаар, тэжээлэй балансын ёһоор гаргашалха юм.

М. Майоров.

Дутагдалнуудаа дары усадхаха хэрэгтэй

Иволгын аймагай «1-е Мая» колхозой хүтэлбэрилэгшэд малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй асуудалые нэгэнтэ бэшэ хэлсэһэн байна. Теэбэшье, энэ шухала хэрэг урагшаа ябуулагданагүй. Малай үбэлжэлгые жэлһээ жэлдэ муугаар үнгэргэдэг дээрэһээ энэ колхоз малажал хүгжөөхэ түсэбөө нэгэшье түрэлэй малаар дүүргэнэгүй.

Малай үбэлэй байрануудые мүнөө болотор заһажа эхилээгүй байһан ябадал хадаа колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгагүй хүдэлмэриие гэршэлнэ. Жэшээнь, гахайн байра капитальнаар заһагдаха ёһотой байһан аад, мүнөө хүрэтэрөө заһагдажа эхилэгдээгүй байһаар. Энэ байрынь орой умэрижэ унаха болонхой.

—Гахайнуудаймнай тоо олошоржо байна, теэд байра баригданагүй. Хуушан байрыень яаралтайгаар заһаха шухала байһан тухай олон дахин һануулһамни колхозой хүтэлбэрилэгшэд абяа гаранагүй, —гэжэ колхозой ахалагша гахайшан Евдокия Андреевна Астраханцева хөөрэнэ.

Тэрэшэлэн үхэрэй байра заһагдаагүй. Тиихэдэ үнеэдэй ба тугалай байра мүнөө хүрэтэрөө хушалтагүй, сонхонуудынь шэллэгдээгүй, ханануудынь шабагдаагүй байха юм. Тугалайнь байра нёдондонойнгоо шэбхэһээ сэбэрлэгдээгүй зандаа. Малайнгаа байрые түргөөр заһажа эхилхэбтэ гэжэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Загузинһаа асуухада, «заһабарилгада табиха хүн дутуу. Зүгөөр тэндэ 3 һайн үбгэд заһабари хэжэ байнхай» гэжэ һанаа амараар харюусана.

Тус колхоз малай байраар ехэ дутамаг юм. Түсэбэй ёһоор 3 шэнэ байра бариха ёһотой байһан аад, нэгыешье баряагүй. Имагтал малынь дулаан байрагүй дээрэһээ нёдондо ехээр гарзалһан байгаа.

Колхоз адуу малдаа бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ шадаагүй. Үшөө 50-аад гектар сабшалангай сабшагдаагүй байбашье, тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө оройдоо 40 процент дүүргээд, энэ хүдэлмэрээ үни хада болюулжархиһан байха юм. Тэрэшэлэн аймагай хүдөө ажахын таһагай участково ветврач нүхэр Чижов малые үбэлдэ бэлэдхэхэ угаалга-эмнэлгын хүдэлмэри хэнэгүй. Тэрэ болбол малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлгэдэ зохихо анхарал табидаггүй, харин колхозуудаар миин ябаад лэ бусашадаг байна.

Тиихэдэ энэ колхозой малшадай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри ябуулагданагүй, агитаторнууд ямаршье хүдэлмэри хэнэгүй.

Мүнөө хүйтэн болобо. Саашадаа нэгэшье үдэр нобшоронгүй, бии байһан дутагдалнуудаа энэ гэһээр усадхажа, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые түгэсхэхэ гээшэ энэ колхозой хойшолуулашагүй шухала зорилго болоод байна.

С. Сагадаров.

Хониной эрхим фермэ

Зэдын аймагай «Улаан Үшөөтэ» колхозой хониной-товарна фермэ (даагшань нүхэр Самбуев) хони үсхэбэрилхэ түсэбөө жэл бүри хэтэрүүлэн дүүргэдэг. Байгша ондо хони үсхэбэрилхэ гурэнэй түсэбые 116 процент дүүргээ. Түсэбһөө гадуур үсхэбэрилэгдэһэн 1155 хонин тус фермэдэ бии. Мүнөө жэлдэ энэ фермэ колхоздоо 200 мянган түхэригэй олзо доход оруулаа.

Энэ фермын хонишод малайнгаа байрануудые үни хада дулаалжа, үбэлдэ бэлдэһэн байха юм. Хонидоо һайнаар бэлшээжэ, тобир тарганууд болгоо. Фермын хонишод Хандажаб Цыбикова, Намжилсырен Идамжапова болон бусад илангаяа һайнаар ажаллана. Тэдэнэр 100 хонин бүриһөө 108—109 хурьга абажа түлжүүлһэн, хонин бүриһөө 1800 грамм нооһо хайшалһан байна.

Р. Балданов.

☆ ☆

Эрхим хонишодой суглаанда хабаадагшад

Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой хонишон Б. Биликтуева хони үсхэбэрилхэдээ ехэ дүй дуршалтай юм. Энэ жэл 100 эхэ хонин бүриһөө 120 хурьга абажа түлжүүлһэн байна. Хонидоо дулаан ба садхаланаар үбэлжүүлхын тула нүхэр Биликтуева ехэ оролдоно.

Мухаршэбэрэй аймагай «Гигант» колхозой ОТФ-е даагша И. Калашниковай шадабаритай хүтэлбэриин ашаар тус фермэ хонин ажал хүгжөөхэ талаар ехэ амжалта туйлаа. Фермын хүдэлмэрилэгшэд 800 эхэ хониһоо 800 хурьга абажа, түлжүүлһэн байна. Мүнөө үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлээ дүүргэхэ болоо.

З. Веснинагай фото.

☆ ☆

Уялганууд ба бодото хэрэгүүд

Һаяхан Кударын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоздо колхознигуудай хамтын суглаан боложо, хонин ажал хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб тэндэ, зүбшэн хэлсэгдэбэ. Энэ асуудалаар аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Иванов элидхэл хээ. Хонин ажал хүгжөөлгэдэ, илангаяа нарин ба нарибтар нооһотой хони үсхэбэрилгэдэ манай парти ба правительствын тон ехэ анхарал хандуулдаг тухай элидхэлшэ колхозниигуудта хэлэжэ үгөө.

Элидхэлэй һүүлээр олон колхозниигууд үгэ хэлэжэ, хонин ажал хүгжөөхэ табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхые уряалһан Хориин аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй уряае халуунаар дэмжэжэ байһан тухайгаа мэдүүлбэ. Мүн хонин ажал хүгжөөлгэдэ нилээд ехэ дутагдалнуудай бии байһаниие тэдэнэр элирүүлэн шүүмжэлээ. Колхоздо племенной хүдэлмэри муугаар ябуулагдана гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээд, энэ хүдэлмэриие научна үндэһэ һуури дээрэ эрид һайжаруулхые колхозой правлениһээ эрибэ.

Үгэ хэлэлгын һүүлээр Молотовой нэрэмжэтэ колхозой колхозниигууд хориинхидай уряада харюу болгон, хонин ажал хүгжөөхэ табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид, 1953 оной эсэс хүрэтэр дүүргэхэ, хонидойнгоо тоое 3500-да хүргэхэ, нарин ба нарибтар хонидой тоое олошоруулха, жэлэй эсэс хүрэтэр племенной 20 хуса худалдан абажа, метизацилгын хүдэлмэриие һайнаар табиха, мүн хонидтоо элбэг ехэ тэжээл бэлдэхэ уялга абаба. Тэрэшэлэн энэ жэлэй эсэс болотор 800 хониной байха типовой байра бариха, 1952 онһоо эхилжэ хониной нооһо хайшалалгые бүрин механизацилха, хони үсхэбэрилгын культурые дээшэлүүлхэ зорилгоор бүхы хонишодые ажал һаань һаатуулангүйгөөр гурбан жэлэй курсада һургаха гэжэ шиидэбэ. Иимэ социалистическэ уялга абаад, энэ колхозой гэшүүд хонин ажал хүгжөөхэ табанжэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхыень, хонин ажалые артельнэ ажахынгаа ашаг ехэтэ һалбари болгохыень аймагайнгаа бүхы колхозниигуудые уряалаа.

Колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Гарматаров) ба партийна организаци (секретариинь нүхэр Жамьянов) хамтынгаа суглаан дээрэ абаһан социалистическэ уялгаяа колхозниигуудай бэелүүлхынь тула бодото хэмжээнүүдые абажа эхилбэ. Хонидые метизацилгын хүдэлмэриие түргэдхэхын тула хонидые искусственнаар ороондо оруулгын пункт эмхидхэгдээ. Мүнөө жэлдэ племенной хусануудаар 500 хони ороондо оруулха гэжэ байна. Нарин нооһотой үүлтэрэй 10 хуса худалдан абтаа. Жэлэй дууһатар үшөө 10 хуса худалдажа абахань. Тиихэдэ 800 толгой хониной байха типовой байра, хурьгадай байра баригдажа дүүргэгдэхээ байна. Хонидой үбэлжэлгын байранууддта үбһэ тэжээл шэрэгдэнэ. Хонин ажал дээрэ хүдэлмэрилхын тула эрхим колхозниигууд томилогдоо.

Хонин ажал хүгжөөлгөөр абаһан социалистическэ уялгаяа Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэнь лабтай.

Е. Золтоев.

Үзэг бэшэг шудалха хэрэгые тооногүй

Ажалшадые үзэг бэшэгтэ һургалга ехэхэн удхашанартай. Зүгөөр, Сэлэнгын аймагта энэ шухала хэмжээ-ябуулга огто тоогдоногүй.

АймОНО-гэй мэдээнэй ёһоор, аймагай колхозуудта ород алфавит дээрэ зохёогдоһон бурят-монгол үзэг бэшэг шудалха һургуулинууд эмхидхэгдэнхэй гэжэ тоологдоно. Үнэн дээрээ тиимэ һургуулинууд олонхи колхозуудта байхагүй.

Маленковой, Ворошиловай, Калининай, Молотовой нэрэмжэтэ, «Социализм» колхозуудта эмхидхэгдэһэн һургуулинууд һуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ тон муугаар хүдэлмэрилөө. Тэдэнэр программаар хараалагдаһан материалаа үзэжэ дүүргээгүй. Кировэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци (секретариинь нүхэр Ц. Р. Доржиев) колхозниигуудые шэнэ алфавитда һургалгада анхаралаа багаар хандуулна. Тус колхозой олонхи коммунистнуудшье түрэлхи хэлэн дээрээ газетэ, ном уншадаггүй байна. Мүн «Коммунизм», Маленковой, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай олон комсомолецууд ба колхозниигууд «Буряг-Монголой үнэн» газетэ захижа уншадаггүй. Партийна эхин организацинуудайнь секретарьнууд газетэ тараалгые, шэнэ алфавит шудалха хэрэгые һайжаруулхабди гэжэ хооһон найдуулга үгөөд лэ, үнэн дээрээ юушье хэнэгүй.

Мүн аймагай центртэ иимэ һургуули хүдэлмэрилнэгүй.

Энэ хэрэгтэ аймагай арадай гэгээрэлэй таһагай (даагшань А. Б. Батлаев) зохихо анхарал хандуулаагүй дээрэһээ иимэ ушар тохёолдоо. АймОНО болбол һуралсалай үнгэрэгшэ жэлэй турша соо шэнэ алфавит зааха һургуулинуудай хүдэлмэриие шалгаагүй, культармеецүүдтэ бодото туһаламжа хүргөөгүй байха юм. АймОНО-гэй хүдэлмэрилэгшэд хүдөө нютагуудта гарахадаа тус һургуулинуудай хүдэлмэринүүдые шалгадаггүй.

Мүн ВЛКСМ-эй айком ба аймагай культурна гэгээрэлэй хүдэлмэриин таһаг арад зониие үзэг бэшэгтэ һургаха талаар ехэхэн хүдэлмэри ябуулха зэргэтэй аад, юушье хэдэггүй байна. ВЛКСМ-эй айком тус асуудалые бюро дээрээ огто хэлсэнэгүй, мүн комсомольско эхин организацинуудые энэ хүдэлмэридэ хабаадуулнагүй. Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин таһагые даагша нүхэр Бадашкеев энэ хэрэгые эрхилхэ ёһотой хүм гэжэ хүсэд ойлгоогүй байхаһаа гадна, өөрөөшье шэнэ алфавит хүсэд мэдэнэгүй.

Арад зониие шэнэ алфавитда һургалгые түгэсхэхэ саг тулаа. Энэ хүдэлмэриие бүхы колхозуудта эмхидхэн, шэнэ алфавит мэдэхэгүйшүүлые бүгэдыень һуралсалда хабаадуулха хэрэгтэй.

Л. Ринчино.

Амжалтаяа улам арбидхана

Хэжэнгын аймагай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин Чесаныи сельпо (түрүүлэгшэнь нүхэр С. Васильев), продавецүүдэйнгээ дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр эмхидхэжэ, эд бараанай эрьесын түсэб квартал бүхэндэ 110—130 процент дүүргэнэ. Энэ сельпогой правлени хүдөөгэй ажалшадтай нигта барисаатайгаар хүдэлмэрилнэ. Пайщигуудай суглаан хододоо үнгэргэгдэдэг, тэдэнэй захилай ёһоор эд бараа асарагдажа байдаг юм. Тус сельпогой 3 магазинуудай продавецүүд тарянажалай бригаданuudта, малажалай холын гүүртэнүүдтэ долоон хоног бүхэндэ 2—3 дахин гаража, колхозниигуудые шухала хэрэгтэй зүйлнүүдээрнь дүүрэн хангана.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи ларёгой продавец нүхэр Б. Бадмацыренова, «Коминтерн» колхозой № 1 магазинай продавец нүхэр Д. Мышакдоржиева гэгшэд полинууд ба гүүртэнүүд дээгүүр гаража, ваймаа хэхынгээ хажуугаар уласхоорондын байдал, коммунизмын агуухэ барилганууд ба Корейдэ боложо байгаа событинууд тухай хөөрэлдөөнүүдые хэнэ. Тэдэнэр колхозниигуудта ехэ хүндэтэй болонхой.

Тус сельпогой хүдэлмэришэд Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, амжалтаяа улам арбидхажа байна.

Ч. Дарибазарон.

Тобшо һонинууд

◆ **Колхоздо туһалба.** Шэбэртын долоонжэлэй һургуулиин (Бичура) һурагшад ба багшанар «Коммунизм» колхозой полевой стан дээрэ һүниин халаанда хүдэлмэрилжэ, 2 тонно шэниисэ сэбэрлэбэ.

◆ **Стахановска һургуули.** Мысовско кондукторска резервын дэргэдэ, үбэлэй үедэ түрүүшынхеэ хүдэлмэрилхэ хүнүүдтэ зорюулагдан стахановска һургуули эмхидхэгдэбэ. Тус һургуулида үйлэдбэриин командирнууд ба дүй дуршэл ехэтэй түрүү кондукторнууд лекци уншана.

◆ **Модо тариба.** Кучигерэй долоонжэлэй һургуулиин (Курумкан) һурагшад мүнөө намар һургуулиингаа газаа 50 шахуу энэ мойһо ба бусад модонуудые тариба.

◆ **Хүдөө ажахын продуктнуудые тушаалгаар** Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз гүрэнтэйгөө сүм тоособо.

Арадай артист

Манай ороной салгидама дүүрэн ажабайдал хадаа зүрхэ хүгжэмэ огсом солгёон, ирагуу һайхан дуун гээшэ. Энэ дуун хадаа хүн бүхэнэй зүрхэ сэдьхэлдэ билтаран гаража, ажалай баатар габьяада хүтэлжэ ажабайдалые үшөөл һайхан болгохые уряална.

Иимэ баяр жаргалта байдалаа хэлтажа дуулангүй яахабибди:

«Дуулая, нүхэдүүд,
Дуулая гоёор!»

—Зай дуулаһууб, шагнагты нүхэдүүд! —гээд үндэр томо бэетэй, бүдүүбэгэр хара һахалтай, урин илдам, түхэреэн хара шарайгай хори гаран наһанай залуу хүн бодожо, хоолой дорюунаар бас бүдүүн бархат хоолойгоор дуулан эхилбэ:

«Сталин, шамдаа дуратайб ехээр
Шамдаа батаар найдааб.
Шинии хабаар, шинии хүсөөр
Сэнтэй золтой болооб».

Энэ дуун хадаа шагнагшадай зүрхэ сэдьхэлые хүдэлгэн доһолгобо. Энэ дуу дуулагшые хэн бэ гэжэ асууха болоо һаа, энэ хадаа БМАССР-эй арадай артист Лхасаран Линховоин гээшэ.

* *

Хүнэй хэһэн ажал саг жэлнүүдээр бэшэ, мүн шинараараа сэгнэгдэдэг байна.

Лхасаран Линховоин болбол артистын мэргэжэлтэй болоһоор тиимэшье үни болоогүй юм.

1942 ондо дунда һургуули дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр гүрэнэй Ленинэй орденто Бурят-Монголой хүгжэмтэ-драматическа театрын хоорто ороо һэн. Уданшьегүй залуу Лхасаранай бэлиг элирэн гараһан байха юм. Теэд, хэдышье бэлигтэй байбал, гансахан бэлигээр холо ошодоггүй. Энээндэ өөрын оролдолго хэрэгтэй. Тиимэһээ Лхасаран Линховоин театрта ороһон үдэрһөө хойшо советскэ искусствын үндэр дээдэ зорилгонуудые зүрхэндөө бүхөөр хадуугаад, өөрынгөө мэргэжэлые улам дээшэлүүлхые эрмэлзэжэ, сольно дуулалгын класста ороод, заалгажа эхилээ һэн.

Оперодо дуулаха гээшэ тиимэ бэлэн бэшэ юм. Тиимэ дээрэһээ залуу артист урдаа хэды олон бэрхэшээлнүүдэй тохёолдобошье, айжа маргангүй, мүнөөдэр хэжэ шадаагүй юумэеэ үглөөдэрынь туйлан гарадаг һэн. Дуулажа һурахын хажуугаар хүгжэмэй эрдэм шудалха хэрэгтэй. Хүгжэмэй эрдэм шудалхаһаа гадна, артистын мэргэжэлдэ һураха ёһотой. Тиимэһээ тон эршэмтэйгээр хүдэлхэ баатай болоо. Теэд, зориһоноо абажа һаладаг, дабаанай хэдышье үндэр байгаа һаа, дабан гарадаг манай советскэ хүнүүдэй ульгэр жэшээгээр залуу артист зоригтойгоор эрмэлзэн, актёрско мэргэжэл шудалдаг һэн.

Тэрэ жэлдээ оперодо хабаадалсажа, «Аргам үгыл даа» гэһэн хоёрхон лэ үгэтэй рольдо дуулажа, артистическэ замаа эхилээ һэн.

Жэл үнгэрөөд байхада, урдань багаханууд партинуудые дуулажа байһан оперынгоо эгээл гол ехэ парти дуулажа гараа. Энэ ушар хадаа тон ехэ гайхалтай юм. Юундэб гэхэдэ, оперын артистнуудай дунда иимэ түргэнөөр ургаха ябадал үсөөн үзэгдэдэг.

Удаадахи жэлнүүдтэнь хэдэн олон драматическа зүжэгүүдтэ хабаадалсаа һэн: «Арадай хүбүүн» гэжэ пьесэдэ эгээл гол ролиие—Цыремпил Ранжуровай ролиие һайнаар наадажа, артистическэ бэлиг абьяасаа харуулаа һэн. Гадна «Баяр», «Фронтһоо ябаһан солдат», «Зол жаргал», «Снайпер», «Зунай һүниин зүүдэн» гэхэ мэтын зүжэгүүдтэ, мүн балетнэ спектакльнуудта хабаадалсадаг байгаа.

Искусство хадаа шэн габьяата хэрэг гээшэ гэжэ СССР-эй арадай артист суута режиссер Алексей Попов хэлээ һэн. Үнэхөөрөөшье, алтан һайхан таряа, амтата жэмэс ургуулжа, коммунизмын асари ехэ барилганууды бодхоожо байһан агуухэ советскэ арадаа үрэжэл габьяата ажалда зоригжуулан, өөрынгөө үнэн зүрхэнэй оёорһоо дуулажа байхада яагаа хабатай һайн бэ!

* * *

Лхасаран Линховоин оперодо хэдэхэн партинуудые дуулажа, драмада хэдэн рольнуудые наадабашье һаа, дүүрэн мастер болооб гэжэ һанангүй, классическа оперонуудта хабаадалсамаар лаб бэрхэ мэргэжэлтэй болохын тула дуулаха мэргэжэлээ дээшэлүүлжэ, хоолойгоо хүсэд һайнаар табиха гэжэ шиидэһэн дээрэһээ театрын партийна ба комсомольско организацинуудай туһаламжаар, 1946 ондо Гүрэнэй Ленинэй орденто Московско консерваторидо һураха ошоһон байна.

* * *

Москвада һуража байхадаа Ехэ театрын оперонуудые хаража, шагнажа, ород арадай суута ехэ дуушад: Пирогов, Михайлов, Рейзен, Козловский гэгшэдэй үндэр дээдэ мэргэжэлтэй танилсаад, саашадаа хүгжэм симфониин концертнүүдые шагнажа, ород арадайнгаа агуухэ композиторнууд Глинка, Чайковский, Римский-Корсаков, Рахманинов гэгшэдэй гайхамшагта симфони хүгжэмүүдэй удха вугалаануудые обтойгоор бэедээ шэнгээн абаһан байна. Иигэжэ ород арадай үндэр дээдэ искусствын дүлэтэ хүсэн хадаа Лхасаран Линховоиной ерээдүйн замые эли тодоор харуулжа үгэһэн байна.

* * *

1947 оной нажар Бүхэсоюзна творческо залуушуулай харалга дээрэ шалгаран гараад, нэгэдэхи зэргын дипломоор шагнагдажа, Кремльдэ болоһон концертдэ ехэхэн амжалтатайгаар хабаадалсаһан байна.

Мүн лэ тэрэ жэлдэ Чехословакиин столица Прага городто болоһон Бүхэдэлхэйн залуушуулай нэгэдэхи фестивальда амжалтатайгаар дуулаһан байха юм.

Лхасаран Линховоиной концертнэ ажал-ябуулга тухай зааболь хэлэгдэхэ ёһотой Юундэб гэхэдэ, энэ хадаа тэрэнэй творческо ажалай намтарта тусхай һуури эзэлхэ байна.

Городто гү, али хүдөө нютагуудта—Линховоинвой хаанашье ябахада, тэрэниие ажалшад хүндэтэйгөөр хүлеэн угтадаг. Лхасаран Линховоиной концертнэ репертуар болбол ород ба бурят арадай дуунуудһаа, романс болон аринуудһаа бүридэнэ: Степан Разин тухай ород арадай дуун, «Илалтын дуун», «Шотландска архиин дуун», «Русалка» опероһоо Мельнигэй ари, «Иван Сусанин» опероһоо Сусанинай ари гэхэ мэтын олон дуунуудые дууладаг.

Лхасаран Линховоин хадаа ород ба бурят хэлэн дээрэ тэгшэ—хурса һайнаар хэлэжэ, ойлгосотой тодоор дууладаг байна.

Үнгэрэгшэ жэлэй декабрьда Москвада болоһон бурят-монгол литературын вечернүүдтэ Лхасаран Линховоин тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр хабаадалсажа, сэдьхэл хүдэлгэмэ ирагуу гоёор дуулахадань, москвагайхид хүндэтэйгөөр хүлеэн абажа, эршэмтэй халуунаар альга ташан «бис!» хашхаралдан угтаһан юм. Бурят-монгол арадай искусствын ургалтада ехэхэн габьяа гаргаһанайнь түлөө БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум энэ жэлэй февраль һарада Лхасаран Линховоиндо БМАССР-эй арадай артистын нэрэ зэргэ олгоһон байна.

* * *

Лхасаран Линховоин энэ нажар август һарада Берлиндэ болоһон Бүхэдэлхэйн залуушуулай гурбадахи фестивальда хабаадалсажа, шадабари мэргэжэлээ, бэлиг абьяасаа харуулжа шалгараһанайнгаа түлөө хүндэлэлэй дипломоор шагнагдаһан байна.

Иигэжэ Лхасаран Линховоин нилээд олон амжалтануудые туйлабашье һаа, үшөөл һураха, үшөөл ехэ мэргэжэлтэй болохо гэһэн хүсэлэнтэйгөөр мүнөө Римский-Корсаковой нэрэмжэтэ Ленинградска консерваторидо һуража байна.

Коммунистическэ партиин, Ленинскэ комсомолой, агуухэ ород арадай туһаламжаар хүмүүжэһэн дээрэһээ Лхасаран Линховоин иимэ арюун, иимэ сэхэ, иимэ зүб һайхан замые оложо шадаһан байна.

* * *

Лхасаран Линховоин советскэ оронойнгоо баян гоё ажабайдалһаа гээгдэнгүй, арадтайгаа хамта нэгэн алхамаар гэшхэлээ. Энэ найрамдалда дуратай советскэ арадай үрэжэл ехэтэ ажал үдэрһөө үдэртэ, һараһаа һарада туйлай ехэ амжалтануудые туйлана. Ажабайдалнай үдэр ерэхэ бүри улам һайхан болжо байна. Хэдэн жэлнүүдэй үнгэрхэдэ ерэн дайтамнай хэлэгдэшэгүй. Арад зомнай ирагуу һайхан баяр жаргалай дуунуудые бүри олоор зохёон дуулахал. Иимэ үедэ һайхан зорилготой арад зоноо габьяата халуун ажалдань зоригжуулан ябаха тон ехэ зол хуби искусствын хүдэлмэрилэгшэдтэ туданхай.

Бурят-монгол арадай артист Лхасаран Линховоиной урда иимэ хүндэтэй, иимэ харюусалгатай зорилго табигдажа, һаруул һайхан, үргэн ехэ зам гэрэлтэн харагдана.

Цырен ШАГЖИН.

Афанасьева Екатерина Татьяна хоёр эгэшэ дүүнэр самбын фабрикын бүд нахалтын цехтэ хоёрлохи жэлэ худалмарнна. Тэдэнэр нормоёо хододоо үзүүлдэг байна. Октябрийн удэа тээха мүрысөөндэ уедэ тэдэнэр нормоёо 140—150 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Екатерина (зүүн гарһаа) Татьяна хоёр ажаллажа байна.

З. Веснинагай фото.

Һонирхолтой лекцинүүд

ВКП(б)-гэй обкомой лектор нүхэр Баймин Бичурын аймагай Калининай ба Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудай гэшүүдтэ уласхоорондын байдал тухай лекци, Бага-Куналейн дунда һургуулиин багшанарта ба хүгжэлдэй байшангай худэлмэрилэгшэдтэ «Социалистическэ культура буржуазна культураһаа болюу һайн» гэһэн лекци уншаба.

Мүн нүхэр Баймин политкружогуудай пропагандистнарай семинар дээрэ «Коммунистическэ партиин манифест», «Большевистскэ партиин идеологическа үндэһэ һуури» гэһэн ба заняти унгэргэлгын методико тухай лекцинүүдые уншаһан байна. Худөө ажахай мэргэжэлтэдтэ «Американска империалистнар—арадай хорото дайсан» гэһэн лекци уншаба.

Энэ лекцинүүд шагнагшадые ехээр һонирхуулба.

А. Шулунов.

Островскиин пьесэ колхозой клубта табигдана

Тарбагатайн аймагай Ехэ-Куналейн культурын байшангай урандһайханай самодеятельностиин коллектив Куйтунска сельсоведэй Молотовой нэрэмжэтэ томодхоцоһон колхоздо ошожо, Островскиин «Не всё коту масленица» гэжэ пьесээр зүжэг табиба. Тус зүжэгые 200 гаран хүн хараа. Куйтунска колхозэнүүдэй Ехэ-Куналейн самодеятельностиин коллективэй гэшүүдтэ баясхалан хүргэбэ.

Түсэбһөө гадуур һү тушаана

Түнхэнэй аймагай 17-дохи партсъездын нэрэмжэтэ худөө ажахын артель мяха, һоохо, үндэгэ, һү гүрэндэ тушааха түсэбөө дүүргэбэ. Тиигээд жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбһөө гадуур 3000 литр һү тушааха уялга абаба. Мүнөө абаһан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

Һайндэрэй урда тээ худалдагдаха бараан

Республикын худалдаа наймаанай эмхи зургаанууд ба промышленна базанууд һайндэрэй урда тээ худалдагдаха элээ холоой ба промышленна эд бараа Союзай центральна городуудһаа абажа байна. Улан-Удын гастроном нэгэ-нэгэ вагон яблока, виноград, мүн арбан мянган лимон, Московско ба Ленинградска фабрикэнүүдһээ 5 вагон кондитерска зүйлнүүдые абаһан.

Главунивермаг ангай арһаар оёмол эдлэлнүүдые, оёмол хубсаһа ба галантерейнэ бараа нэгэ миллион түхэригтэ абахаар хүлеэжэ байна. Тэдэнэй зариманиинь абтанхай.

Главтабагай база 14 вагон тамхи абахаар хүлеэжэ байна.

И. Гроссман.

БМАССР-эй Верховно сүүдтэ

Һүүлэй үедэ БМАССР-эй Верховно сүүд болбол мал үриһэн ба худөө ажахын артелиин Уставые эбдэһэн тухай хэдэн гэмтэ хэрэгүүдые хаража үзэбэ. Жэшээлхэдэ, Нима Ошорович Марзоев Ахын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшээр худэлмэрилхэ зуураа, гэмтэ ябадал сагүргэлжэ гаргадаг байгаа. Марзоев хадаа 1950 ондо колхознигуудай хамтын суглаанай шиидхэбэригүйгөөр 15 үхэр, 28 хони ямаа колхозонигуудай ба бусад нюурнуудай ашаг багатай, жэжэ малаар андалдаһан байха юм. Гэмтэ хэрэгээ мэдэгдүүлэгүйн тула мал хуули бусаар андалдаһан ба абадалаа тоо бүридхэлһөө нюугаа. Гадна, 24 һаамхай үнеэ саг зуура һаахаар колхозингуудта хубааһан, хамтын суглаанай зүбшөөлгүйгөөр 6 үхэр алаһан байна. Мүн колхозой контората уборщицоор колхозой гэшүүн бэшэ хүниие табяад, тэрэндэ 198 ажалта удэр бэшэһэн байгаа. Марзоев болбол капиталовложениин счёдой 1403 түхэриг мүнгэ хуули бусаар гаргашалһан ба колхозойнгоо 4792 түхэриг мүнгэ үбэршэлһэн байха юм.

Марзоев хадаа эрхээ хаһалгатайгаар ба зөөрэ конфискацилгатайгаар заһан заларуулха ажалай лагерьта 8 жэл хаагдахаар сүүлдэгдэбэ.

Түнхэнэй аймагай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшээр худэлмэрилһэн Бадма Гунсынович Бандеев гэгшэ ниитынгээ адуу малые тэжээлээр хүсэд хангахагүй мүртөө малда эдюулэгдэхэ гэжэ аймсовэдэй гүйсэдхэкомой тогтоолоор таһалагдаһан фуражна овёс рылос дараха, набшаһата тэжээл бэлдэхэ хэмжээнүүдые абаагүй байха юм. Мүн малай байранууд заһабарилха, типовой байранууд барилгын түсэб дүүргэхэ, малай үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ хэмжээнүүдые абаагүй байшоо. Тэрэнэй эсэстэ малнуудынь муу условидо үбэлжүүлэгдэжэ, гарзада орһон байгаа. Бандеев болбол колхозникүүдэй хамтын суглаанай зүбшөөлгүйгөөр 2 үхэр, 2 хони ба 2 гахай худалдаһан байна. Гүрэндэ тушаагдаһан тараанай хэмжээнһээ 15 процентынь колхозникүүдтэ хубааһан ба колхоз доторой гаргашада гаргашалхын орондо аяар 30 процентынь хубааха ба гаргашалха, ВКП(б)-гэй ЦКгэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1950 оной июлиин 12-ой тогтоолые эбдэһэн байха юм.

Гэмтэ ябадал гаргаһан Бандеев болбол 4 жэл эрхэ хаагдахаар сүүлдэгдэбэ.

Мүн энэ колхозой счетовод байһан Холбоев колхозойнгоо зөөриие хулгайлһанай түлөө заһан заларуулха ажалай лагерьта 8 жэл хаагдахаар сүүлдэгдэбэ.

Эдэ хэрэгүүдые БМАССР-эй Верховно сүүд тус тус колхозууд дээрэ хаража үзэһэн байна.

В. И. Ленинэй Зохёолнуудай 13-дахи том болгарска хэлэн дээрэ хэблэгдэбэ

СОФИЯ, октябрийн 20. (ТАСС). Болгарска коммунистическэ партиин издательство В. И. Ленинэй Зохёолнуудай 13-дахи томые болгарска хэлэн дээрэ хэблэн гаргаба.

Марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнууд Норвегидэ хэблэгдэнэ

«Ню даг» издательство В. И. Ленинэй «Карл Маркс», «Фридрих Энгельс» гэжэ зохёолнуудые, К. Марксыэ «Францидахи гражданска дайн», «Хүлһэнэй ажал ба капитал» гэжэ зохёолнуудые норвежскэ хэлэн дээрэ һүүлэй үедэ хэблэн гаргаа.

«ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс» хоёрдохёо хэблэгдэн һанаар гаргагдаха байна. «Ленинизмын асуудалнууд» гэжэ И. В. Сталинай зохёол хэблэгдэхээр бэлэдхэгдэбэ.

Эб найрамдалай Пактын түлөө!

ВЕНА, октябрийн 21. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Австрийска соведэй мэдээсэлһээр, агуухэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада Австри дотор 850 мянган хүн гар табяа.

Советскэ стахановецууд Болгаридахи жешээгээр

СОФИЯ. Советскэ стахановец Александр Чуткых гэгшын дүй дуршалые Болгариин текстильщигүүд үргэнөөр хэрэглэжэ байна. Советскэ дүй дуршалые шадабаритайгаар хэрэглэһэнэй ашаар, Георгий Димитровэй нэрэмжэтэ софийска текстильнэ фабрикын түрүү мастернууд нэхэлгын 45 станок дээрэ худэлмэрилхын орондо, 100 станогоор худэлмэрилдэг болоо. Эдэнэй ажалайнь бүтээсэ нилээд дээшэлэө.

Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Вылко Червенков ажалай советскэ методуудые амжалтатайгаар хэрэглэһэнэйнь түлөө Георгий Димитровэй нэрэмжэтэ фабрикын түрүү мастернуудта баяр хүргэбэ.

Ажалай Албанска партиин 10 жэлэй ойдо зорюулагдаһан выставкэ Тиранада нээгдэбэ

ТИРАНА. Ажалай албанска партиин тогтоһоор 10 жэлэй ойдо зорюулагдаһан выставкэ Тиранада нээгдэбэ. Энвер Ходжа, ажалай Албанска партиин ЦК-гэй гэшүүд, правительствын гэшүүд, тэрэшэлэн СССР-эй ба арадай демократиин оронуудай дипломатическа түлөөлэгшэд выставкын нээгдэхэдэ байлсаба.

Энэ выставкэ хадаа орон соо социализмын үндэһэ һууринуудые байгуулхын, албанска арадай бэээ даанхай байдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө ажалай Албанска партиин тэмсэһэн гайхамшагта замые харуулна.

Румынида советскэ номой недели боложо байна

БУХАРЕСТ, октябрийн 22. (ТАСС). Советскэ номой неделиин нээлгэдэ зорюулагдаһан баярай суглаануд ба митингнүүд үсэргэлдэр Румыниин бүхы городуудта боложо.

Бухарестдэ неделиин нээлгэдэ зорюулагдаһан баярай суглаан болоо.

Сталинска шангай лауреат уран зохёолшо Семен Бабаевский халуунаар угтагдан, эхэ үгэ хэлэбэ.

Ородой классическа ба советскэ номой базар баярай оршон байдалда нээгдэбэ.

В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай зохёолнууд олон тиражаар худалдагдаа.

Пушкинай, Гоголиин, Толстойн, Тургеневэй, Чеховэй, Герценэй, Добролюбовай, Чернышевскиин, Горькиин ба мүнөө үеын советскэ уранзохёолшодой олон мянган экземпляр зохёолнууд түрүүшын удэр худалдагдаа.

Оронойн бүхы областной городуудта ба промышленна центрнүүдтэ номой базарнууд нээгдэбэ.

Румыниин издательствонууд советскэ номой неделидэ зорюулагдаһан бэлэдхэлэй ехэ худэлмэри хэбэ.

Һүүлэй гурбан жэлдэ «Картя Русэ» издательство ородой классическа ба мүнөөнэй уранзохёолшодой 1.290 нэрэтэй номуудые 14.500 мянга гаран экземпляр тиражтайгаар хэблэн гаргаба.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, октябрийн 22. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ корейскэ Арадай армиин соединенинүүд Хитадай арадай һайндурахан частьнуудтай нигтэ хани харилсаатай ябажа, англо-американска интервентнүүдэй ба лисынмановска сэрэгүүдэй доботолгонуудые гэдэргэнь сохижо үргэлжэлөөд, тэдэнэй хүнүүдтэ ба техникэдэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Центральна фронт дээрэ Хвачхоньһоо хойгуур Арадай армиин частьнууд американска 24-дэхи, лисынмановска 6-дахи ба 8-дахи дивизинүүдэй шанга доботолгонуудые амжалтатайгаар гэдэргэнь сохёо. Эдэ байлдаануудай үедэ 400 гаран винтовко, 30 үлүүтэй пулемёт, элдэб калибрын 25 ехэ буу буляан абтаа, дайсанай 40 гаран автомашина ба 30 гаран танк сохигдоо, 3 самолёт унагаагдаа.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 8 самолёт унагааба, тэдэ самолёдууд Пхеньян, Нампхо, Хванчжу, Вонсан ба Кильчу районуудта амгалан нютагуудые зэрлиг муухайгаар бомбодологдо хабаадалсаһан байна.

Корейдэ даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүд тушаа

ПЕКИН, октябрийн 22. (ТАСС). Холбооной офицернүүдэй мүнөөдэрэй зүблөөн үглөөнэй 10 часта эхилээ гэжэ Синьхуа агентствын корреспондент Кэсонһоо мэдээсэбэ. Делегацинуудай хоорондо хэлсээнүүдые һэргээхэ ябадалтай холбоотой асуудалнууд тушаа хоёр талын холбооной офицернүүдэй зүблэрһэнэй һүүлээр, манай холбооной офицернүүд хадаа хоёр талын делегацинуудай хэлсээнүүдые октябрийн 23-най үглөөнэй 11 часта һэргээхэ гэжэ дурадхаба.

Нүгөө талын холбооной офицернүүд делегацинуудай хоорондохи хэлсээнүүдые һэргээхэ тодорхой үдэр ба час тушаа манай хэлэн дурадхал тухай өөрынгөө командованида элидхэхэ ба октябрийн 22-то манай талада харюу үгэхэбди гэбэ.

Холбооной офицернүүдэй зүблөөн 11 часта дүүрэбэ.

Польшодохи арадай гэгээрэлэй амжалтанууд

ВАРШАВА. Польшын арадай засаг хүн зоной культура болбосорол дээшэлүүлхэ тон ехэ арга боломжо хангана. Энэ жэлэй эсэс хүрэтэр бүхы Польша соо үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал усадхагдаха байна. Мүнөө оронойн 13 воеводстводо үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал усадхагдаа.

Һаһажаал хүнүүдэй һуралсаха үдэшын дологонхэмэй 311 ба бэлэдхэлэй 1708 курса мүнөө деревнидэ худэлмэрилхэ, тэдэндэ 60 мянган хүн һуралсаха юм.

Тегеранда ехэ митинг болоо

ТЕГЕРАН, октябрийн 20. (ТАСС). Худэлмэришэдэй ба профессиональна организацинуудай эрхэнүүдые хамгаалха ехэ митинг мүнөөдэр Тегеранда болоо. 10 мянга шахуу худэлмэришэд, студентнүүд, интеллигенциин ба бүхы хүн зоной түлөөлэгшэд митингдэ эрэ байлсаба. Митингын болоһон талмайе полициин ехэ отрядууд ба жандармери бүһэлһэн байна. Гэбэшье, ямаршье туйладаан болоогүй. Худэлмэришэдэй профсоюзуудай организацинуудта ажал-ябуулгын сүлөө олгохо, тэдэнние Иранай засагаархидай тусхай мэдэрхэ, полициин агентнүүдые ба сэрэгэй засагаархидые предприятинүүдһэа зайлуулха, засагаархидай зүгһөө худэлмэришэдтэ эсэргүү гаргаһан бүхы захирлтанууд ба гуримуудые болюулха, худэлмэришэдэй бодото профессиональна организацинуудые бүридхэлгэдэ тохёолдогор һаадуудые үгы болгохо эрилтэнүүд митингдэ хабаадагшадай нэгэн һаналаар абаһан резолюци соо хэлэгдэнэ.

Ораторнууд хадаа бэеэ даахы байдалай түлөө тэмсэжэ байгаа египетскэ арадта халуун талархалаа мэдүүлбэ.

Американска хүлһэншэд Корейдэ дайлалдаха дурагүй

ГААГА, октябрийн 21. (ТАСС). «Де ваархейд» газетэ иигэжэ мэдээсэбэ: «Корейдэхи агрессивнэ армиин солдадууд зүб бэшэ дайн тушаа дураа гутан зэбгүүрхэжэ. Корейдэхи сэрэгэй-полевой судэй шэрүүн шанга приговорнуудые гаргажа байбашье, бельгийскэ ба австралийска солдадуудай дундаһаа тэрьелһэн хүнүүдэй тоо олошоржо байна. «Батаан» гэжэ австрийска эсминецын Сидней бусажа ерэхэдэнь, 200 хүнтэй тэрэнэй бүхы команда Корея руу дахин ошохо дурагүй байһадай гэжэ мэдүүлбэ. Австралийска газэньда богонн бэлэорон «Сидней» крейсерэй зогсоходо, тэндэһээ 50 гаран матрос ба 1 офицер тэрьелбэ.

Советскэ сэрэгшэдэй могилонуудые норвежскэ засагаархидай доромжолһон шэнэ баримтанууд

БУДЕ (Хойто Норвеги), октябрийн 21. (ТАСС). Буде ба Будиндахи (Будеһаа 4 километр) советскэ сэрэгшэдэй хамтын кладбищанууд дээрэ табигдаһан монументальна хоёр памятник дэлбэлэгдээ. Будиндахи кладбищын шулуун хашаа үгы хэгдээ. Тэрэнэй территори гэжэ шулуунууд лэ обоорон хэбтэнэ. Могилануудхуу һандаргагдаа, наһа бараһан советскэ сэрэгшэдэй хүүрнүүд абаашагдаа.

Финляндида сэрэгэй тухэлтэй организаци байгуулга тушаа

ХЕЛЬСИНКИ, октябрийн 20. (ТАСС). Финляндиин дотоодын хэрэгүүдэй министерство сэрэгэй тухэлтэй ехэ организацие Финляндида байгуулха тухай хэблэлдэ толилогдоһон мэдээсэлнүүд тушаа тусхай тайлбари үгэбэ. Дайн болоһон ушарта «гражданска хүн зониие хамгаалхаар» бэлэдхэхэ зорилготой хэмжээ-ябуулганууд тухай хэлэгдэнэ гэжэ тайлбари соогоо заабаа.

«Гражданска хүн зониие хамгаалха» гэһэн шалтагаанууд эбэй договорые Финляндиин эбдэһэн баримтые далдалжа шадахагүй байна гэжэ «Тюэкансан Саномат» газетэ энээнтэй дашарамдуулан тэмдэглэнэ. Гражданска хүн зониие хамгаалха тухай мүнөө бэелүүлэгдэжэ байгаа хуули дайнай урда тээ, Советскэ Союзда эсэргүү агрессии бэлэдхэхэ үедэ зохёогдоһон юм гэжэ газетэ һануулна. «Гражданска хүн зониие хамгаалга» гэдэг хадаа фашистска шюцкорай (сэрэгэй тухэлтэй организаци) уялгануудта ородог зорилгонуудые бэелүүлхэ гэжэ хараална. «Гражданска хүн зониие хамгаалха» организациин хүтэлбэрилэгшэдынь эдэбхитэй шюцкоровецуудба бусад фашистнууд болоно гэжэ «Тюэкансан Саномат» тэмдэглэнэ.

Грецискэ 35 патриодуудай хэрэг тушаа приговор

АФИНЫ, октябрийн 20. (ТАСС). Грецискэ 35 патриодуудай процесс Афиныда 10 удэр үргэлжэлээд, дүүрэбэ.

Сүүдлэгшэдтэ тодорхой ямар нэгэн гэмнэлгэ хэгдээгүй гэжэ мэдээсэгдэжэ байгаа. Мүрдэгшэд хадаа гэмнэгдэгшэдэй «хэлэһэн үгэнүүдые» өөһэдөө зохёогоод, гар табиһан байна. Гэмнэгдэгшэдэй бүхы «гэмынь» юун байгааб гэхэдэ, тэдэнэр демократическа үзэл бодолһоон арсаха дурагүй байгаа. Гэмнэлгын шал тэнэг байбашье, сүүд хадаа Мавроскотисые саазалан алахаар, Белавилас ба Стергиу гэгшэдые бүхы наһаарнь түрмэдэ хаахаар. 20 хүниие 3-һаа 20 жэл хүрэтэр элдэб хугасаагаар түрмэдэ хаахаар сүүдлэбэ 12 хүниие, тэрэ тоодо Мария Муратида ба Асмина Амбателос гэгшэдые сүүд зүбтүүлхэ баатай болоо.

США-гэй сэрэгэй министерствын мэдээсэл

ВАШИНГТОН, октябрийн 20. (ТАСС). Урда Корея малтан абадаг бүхы вольфрамаа—тухайлхада һарадаа 200 тонно вольфрам Холбооото Штадууд руу экспортированна гэжэ США-гэй сэрэгэй министерство соносхобо.

Египетдэ бүгэдэнийтын сэрэгэй татал га тухай хуули гаргагдаа

ПАРИЖ, октябрийн (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэлһээр, Египетдэ рэнэй совет хадаа бүгэдэнийтын сэрэгэй таталга тухай хуули мүнөөдэр һайшааба. Дайнай болон ушарта, оронойн территори аюулгүй байдал, мүн дотоодын аюулгүй байдал хангаха шуудан бүхы хэмжээнүүд тэрээн соо раалагдана. Премьер-министр түрүүлэлгэ доро сэрэгэй дээдэ вет байгуулагдаа, тэрэнэй гэшүүд дынь сэрэгэй ба уһан сэрэгэй нистрнүүд, дотоодын хэрэгүүд министр, худалдаа наймааны министр, зам харилсаанай ба холбооной министр, Египетэй сэгтэ хүсэнүүдэй главнокомандлагша ба генеральна штабай чальник болоно.

Сэрэгэй дээдэ совет хадаа лэдбэри ба оронойн эдэе хангалтые шалгаха үүргэтэй на.

Мүнөө уедэ египетскэ парламентын каникулда тараагдаһан ушарһаа тус хуули королевскэ дүрэмөөр гаргагдахада, хүсэндөө орохо болна.

Египетскэ арадые дэмжэһэн демонстрацинууд Сиридэ ба Ливанда болоно

БЕЙРУТ, октябрийн (ТАСС). Бүрин бэеэ дааха далай түлөө египетскэ арадай тэмсэлые һайшааһанай тэмдэг болгон, эб найрамдалай тала баригшадай демонстраци усэргэлдэр Триполидо (Ливан) болоо. Демонстрацида англо-американска империализмда эсэргүү шэлэгдэһэн лозунгуудтайгоор үнгэрбэ.

Демонстрацида үедэ үгэ хэлэһэн ораторнууд американска империализм тушаа зэбгүүрхэжэ, хайдаа хэлэбэ. Триполидо гурбан нуудаг Фаиз Байекли гэгшэ тиимпериалистическэ үгэ хэлэһэнэй түлөө полициар арестовлогдаа.

Египетскэ арадтай нэгэн һанаа тай байһанай демонстрацинууд Хомс ба Хама гэжэ сирийн городуудта мүн лэ болобо.

Трансиорданида

ПАРИЖ, октябрийн (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэлһээр, бүрин бэеэ дааха байдалай түлөө египетскэ арадай тэмсэлые дэмжэһэн ба эшадай демонстраци Ирбид (Трансиорданид) болобо. Демонстрациие тараая вамнахые һэнэ полиции демонстрантнуудта дөбөлоо. Хэдэн демонстрантнууд хатаба.

Египедэй хэрэгтэ американскэ империалистнуудай хамаарал

НЬЮ-ЙОРК, октябрийн (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэлһээр, США-гэй гүрэнэй секретарь Ачесон октябрийн 21-дэ радиогоор хэлэжэ. Англо-египетскэ эсэргүү шиидхэлгэдэ американска холбоо тогтоохые Египетдэ байхаһан байна. Англиие Суэцкэ налай зоноһоо түрихээ байгаа, тиихэ зүгөөр американска «туһаламжа» абахьень Египетдэ Ачесон дурадхаба.

Суэцкэ каналай зоноһоо английска сэрэгүүд дураа зоргоороо аашална

КАИР, октябрийн 22. (ТАСС). Египетскэ газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй һөөр, английска зэбсэгтэй хүсэнүүд Суэцкэ каналай зоноһоо агрессивнэ ябуулганууды үргэлжэлһөөр.

Үсэгэлдэр каналай зонодо байһон сэлбинүүдые «бандитизм» дээрмэдэлгэ. Хинальтын-пронинной пунктнууд дээрэ английска солдадууд хүн зоной мүнгэ бүхы унэтэ зүйлнүүдые хусан буляан абана» гэжэ «Аль-Ахрам» газетэ заана.

Хүгшэд, эхэнэрнүүд ба үхибүүдые английска солдадуудай ажалһан, дээрмэдэһэн хэдэн ушарнууд тухай, хүсэрхэһэн баримтануудтай газетэнүүд дээсэнэ.

Английска зэбсэгтэй хүсэнүүд соединени египетскэ армиин рамана түхээрэлгые Гебель Марьям гэжэ газарта буляан абахые байгаа һэн тухай «Аль-Ахрам» газетын корреспондент Исмаилаһаа дээсэнэ.

Харюусалгата редактор Б. А. ОЧИРОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 28. Телефоны редакции: редактора—23 заместителя редактора—7-85 отв. секретаря—3-23 Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров 18.

Н—03710. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000